

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Kultúrák közeledésének nemzetközi évét írjuk

■
Együttműködés a Columbia Egyetem
Ápolástudományi Intézetével

■
Egyetemünk sportsikerei
a budapesti Medikus Kupán

■
Zene ürügyén kultúrkövetek
a Semmelweis Szalonban

A Semmelweis Kiadó kiadványai

Rendelje meg interneten,
vagy keresse fel könyvesboltjainkat!

POSZTER
BOX

Digitális műhely

Konferencia-, művészeti, dekorációs poszterek
nyomtatása, tervezése papírra, vászonra
hozott téma alapján vagy a kínálatból
Prezentációkészítés
Fénymásolás

A Semmelweis Egyetem központjában!
1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.
Semmelweis Egyetem, NET, 1. emelet,
a büfével szemben
tel.: 459-1500/56218, 06 20 374-0160
e-mail: bralaj@net.sote.hu

LEGENDUS
Könyvesbolt

Budapest, Nagyvárad tér 4.
Semmelweis Egyetem, NET Aula
Tel., Fax: 210-4408

EOK
Könyvesbolt

Budapest IX., Tüzoltó utca 37-47.
Tel.: 459-1500/60000

www.semmelweiskiado.hu

Egészségügyi Közzolgálati Kar alapítása az egyetemen

A modern felsőoktatási szemléletben világszerte általános tendencia a tudományközi szakterületek önálló karba való integrálása. Nem teszi ezt másképp a Semmelweis Egyetem sem: a nemzetközi felsőoktatási környezetben tapasztalt új kihívásokra válaszolva az egyetem Szenátusa döntött az Egészségügyi Közzolgálati Kar (EKK) létrehozásáról.

A döntés eredményeképpen kari szervezeti struktúrába integrálja mindazon interdiszciplináris, az egészségtudományok és a szélesebb értelemben vett társadalomtudományok határterületein oktató, kutató és szakértői tevékenységet folytató intézeteket, amelyek a jelenlegi szervezeti rendszerben nem, vagy nem szervesen kapcsolódnak már létező karhoz. Az egyetem intenzív fejlesztés alatt álló interdiszciplináris oktatóprogramjai szerencsésen ötvözhetőek az új kar működésében. Az interdiszciplináris tudományterületek megerősödése jótékonyan hat az egyetem klasszikus kurrikulum-elemeinek fejlődésére azáltal, hogy hatékonyabban képes kezelni a határterületi vagy

tudományközi kérdéseket. A Szenátus által korábban elfogadott alapítási határozat és a 2010 márciusi ülésen elfogadott működési rend alapján első lépésként az Egészségügyi Menedzserképző Központ, a Mentálhigiéné Intézet, valamint az Egészségügyi Informatikai Fejlesztő és Továbbképző Intézet folytatja működését az EKK kereteiben. A későbbiekben nyitott szerveződésként helyet ad minden olyan további szervezeti egységnek, amelynek működése e kar keretei között optimalizálható, fejlődése itt biztosítható, illetve szakterületi besorolása – szervezeti működési rendje miatt, vagy más okból – nem illeszkedik valamely már létező karhoz.

Entwicklung

Gründung der Fakultät für Gesundheitsdienst an der Universität

In der modernen Auffassung des Hochschulwesens zeichnet sich international die allgemeine Tendenz ab, wissenschaftsübergreifende Fachgebiete in eine selbständige Fakultät zu integrieren. Auch die Semmelweis Universität macht es nicht anders: als Reaktion auf die neuen Herausforderungen im internationalen Umfeld des Hochschulwesens, beschloss der Senat, eine Fakultät für Gesundheitsdienst (EKK) zu gründen.

Als Resultat des Beschlusses werden nun all diejenigen Institute, in denen in Grenzbereichen der Gesundheitswissenschaften und der im weiteren Sinne interpretierten Gesellschaftswissenschaften interdisziplinär gelehrt und geforscht wird bzw. Gutachtertätigkeiten ausgeführt werden, und die im derzeitigen Organisationsgefüge nicht oder nicht eng mit einer bereits vorhandenen Fakultät in Verbindung stehen, in die Organisationsstruktur der neuen Fakultät integriert. Die interdisziplinären Lehrprogramme der Universität, die gerade eine intensive Entwicklung durchlaufen, lassen sich glücklicherweise gut in die Arbeit der neuen Fakultät eingliedern.

Die Stärkung der interdisziplinären Wissenschaftsbereiche wirkt sich auch günstig auf die Entwicklung der klassischen Elemente des Universitätscurriculum aus, da Fragen aus Grenzgebieten und wissenschaftsübergreifende Themen effektiver behandelt werden können.

Nach dem vom Senat bereits früher verabschiedeten Gründungsbeschluss und dem auf der Sitzung im März 2010 verabschiedeten Arbeitsplan sollen als erster Schritt das Schulungszentrum für Manager im Gesundheitswesen, das Institut für Mentalhygiene, sowie das Institut für Entwicklung und Weiterbildung auf dem Gebiet der medizinischen Informatik ihre Arbeit im Rahmen der EKK fortsetzen. Später soll die Fakultät als offener Organisationskomplex auch all denjenigen weiteren Organisationseinheiten einen Platz anbieten, deren Arbeit im Rahmen dieser Fakultät optimierbar ist und deren Entwicklung an dieser Stelle gewährt werden kann bzw. deren fachliche Eingliederung – wegen der organisatorischen Arbeitsordnung oder aus anderen Gründen – nicht zu den bereits existierenden Fakultäten passt.

Development

Foundation of the Faculty of Public Health at the university

It is a general trend worldwide in modern higher education circles to integrate interdisciplinary specialist fields into a single independent faculty. This is no different at Semmelweis University: responding to the new challenges arising in the international higher education environment, the Senate of the university voted to establish the Faculty of Public Health (EKK).

As a result of the ruling, all those non-health science (for instance, economic science, social science) and interdisciplinary teaching, research and consultancy programmes that, under the current organizational structure, are not (or not integrally) linked to an existing faculty are being integrated into a faculty organizational structure. The university can successfully integrate its non-health science and interdisciplinary teaching programmes (undergoing intensive development) in the operation of the new faculty. Reinforcement of the interdisciplinary science fields will have a beneficial impact on the development of the university's classical curriculum elements in that it will be able to handle borderline or interdisciplinary issues more effectively.

On the basis of the operational order approved at the Senate session, as a first step the Health Services Management Training Centre, the Institute of Mental Health and the Department of Health IT Development and Training will continue functioning within the framework of the EKK. At a later stage the faculty, operating as an open organization, will provide space for all other organizational units the operation of which can be optimized within the framework of this faculty, whose development can be guaranteed here, respectively whose specialist categorization – due to its organizational operational order or for other reasons – cannot be fitted into any dominant specialist category of the already established faculties.

Vendég a Columbia Egyetemről

Guest from Columbia University

■ Office Manager Marianna Kakuk, Vice-Dean for Education Affairs István Vingender, Dean Judit Mészáros, Senior Associate Dean at the School of Nursing Faculty, Columbia University, Jennifer A. Smith, Manager of the International Department, Faculty of Health Sciences, Marcel Pop and International Affairs Coordinator Gábor Ulakcsai

Photo: Kata Tolnai

Április 8-án és 9-én a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Karára (ETK) látogatott dr. **Jennifer Smith**, a Columbia Egyetem Ápolástudományi Intézet tudományos dékánhelyettese.

A kapcsolatfelvétél az ETK vezetőinek New York-i látogatásával kezdődött tavaly október közepén. A tárgyalások eredményeképpen együttműködési keretmegállapodást írtak alá, amely részleteinek kidolgozására dr. **Mészáros Judit** dékán asszony budapesti látogatásra hívta meg az amerikai felet.

Az április 8-ai délelőtti megbeszélést követően dr. Jennifer Smith bejárta a kar épületét, és megnézte az oktatás speciális helyszíneit (a szülészeti és felnőttápolási demonstrációs labort, valamint a klinikai szimulációs termet). Délután ellátogatott az Állami Egészségügyi Központba, ahol dr. **Bazsó Péter** orvos igazgató mutatta be az intézményt, mint a kar egyik kiemelt fontosságú gyakorló helyszínét. A budapesti tárgyalások másnap kora délután zárultak, de a közeljövőben várhatóan folytatódhatnak az együttműködési formák felteiről és kialakításairól.

The 17th Budapest Nephrology School

(Nephrology, Hypertension, Dialysis, Transplantation)

One of the best-known refresher courses on nephrology will be held at Semmelweis University with the participation of a distinguished international faculty, between 26th and 31st August. The course is designed to meet the requirements of 33 European/US CME credit points; for Hungarian participants it is accredited by OFTEX for 50 credits.

During the "Meet the Professors" session participants may discuss their experiences and observations with the distinguished international faculty. At the poster section participants may demonstrate their own research results in basic and clinical sciences.

Participation fee (€650 – early birds, €700 – late birds) includes: attendance at the CME course; certificate of attendance; coffee breaks and lunches; attendance at the 8th International Wine and Health Symposium; an organ concert at St. Stephen's Basilica; sightseeing tour including visit to Parliament; attendance at the Evening Danube Cruise; Farewell Reception; support for buying the book of Nephrology, Hypertension, Dialysis, Transplantation (Eds: **Thomas E. Andreoli, Eberhard Ritz, László Rosivall**) and Hungarian hospitality.

For further information please visit the official website: www.bns-hungary.hu, www.ndt-educational.org/Budapest2010.html

The Faculty of Health Sciences of Semmelweis University hosted Dr. **Jennifer Smith**, Senior Associate Dean at the School of Nursing Faculty, Columbia University, on 8 and 9 April.

Contacts were established during a visit to New York by the heads of the Faculty of Health Sciences in the middle of October last year. As a result of negotiations a framework agreement on cooperation was signed, and Dean Dr. **Judit Mészáros** invited the American party to Budapest to finalize details of the contract.

After talks during the morning of 8 April Dr. Jennifer Smith toured the faculty and visited the specialized training rooms (the obstetrics and adult nursing demonstration laboratory, clinical simulation room). In the afternoon the visitor was invited to the State Health Centre where Medical Director Dr. **Péter Bazsó** showed her around the institute, which is one of the most important practical training sites for the faculty. The Budapest talks wound up early the following afternoon, although they are expected to continue shortly in order to discuss the conditions and development of cooperation.

A tehetség már az első egyetemi félévben felfedezhető

Harmadik ciklusban vezeti a Gyógyszerésztudományi Kart és 16. éve a Gyógyszerési Kémiai Intézetet. Szervez, tárgyal, projekteket menedzsel, munkacsoportjában kutat. Teendőinek lajstromában időről-időre lehet fontosabb, izgalmasabb, akár élvezetesebb is, de munkájának mindig legszebbik része, amikor a tanítványaival foglalkozhat. Dr. Noszál Béla professzor nemrégiben bekerült a „kiváló tudományos diákköri nevelők” közé.

Annak a szakmának a képviselője immár 38. éve, amely 2009-ben teljes parlamenti konszenzussal megkapta a hivatását méltóbban elismerő doktori címet. Nagyon szép volt az ünnepség az Országházban – emlékezik –, de oda nem jöhetett el mindenki. Ezért a kamarák azóta is egy-egy régióban rendezett doktori díszoklevél-átadó ünnepségen köszöntik az ottani kollégákat. Azokat, akik szerint a leginkább megérdemlik ezt a címet. A vidéki, kistélepi patikusok mindig is lakóhelyük szellemi tartópillérei közé tartoztak, egészséget istápoló szakértelmükre éjjel-nappal számíthattak az ott élők, és nincs ez másként ma sem.

Az 1988-tól ötéves képzést folytató, angol nyelven is oktató Gyógyszerésztudományi Kar az elmúlt 8–10 évben figyelemremélően megerősödött. Oktatóinak csaknem 70%-a minősített, derül ki egy közelmúltbeli adatgyűjtésből.

Universitas-szellem

Az ebben szerzett egyetemi első hely még a dékán urat is meglepte, noha – mint mondja – tudatosan felépített, megvalósított terv nyomán született. Része ennek, hogy a kar valamennyi intézeti igazgatója akadémiai doktori fokozattal rendelkezik, amiben ugyancsak kitűnnek az egyetemen. És a 2008-as publikációs adatok összegezése mutatja: szakcikkek közlésében is az élmezőnyben van a kar.

A gyógyszerészet mindig multidiszciplináris volt, bár nemegyszer léptek fel ezzel szembeni sovíniszta igények, ezeknek nem engedett a szakma – szögezi le vendéglátónk. A gyógyszerészképzés inter- és multidiszciplinaritását többek között az is mutatja, hogy Budapesten két egyetem há-

■ Noszál Béla

rom karán folyik az oktatás. Az ELTE TTK-n és egyetemünk Általános Orvostudományi Karán majdnem egyforma számban vannak órák, az előbbi helyen jelentős fizikai, kémiai, botanikai képzettséget szereznek a hallgatók, az ÁOK-n biomedicinális tárgyakat hallgatnak a leendő gyógyszerészek, míg a szorosan vett szaktárgyak a GYTK-n vannak. A két egyetem három karán való oktatás azt is jelenti: az *universitas*-szellem első számú magyarországi megtestesítője a budapesti gyógyszerészképzés.

Értékesedő diploma

A GYTK-n még sosem kellett azért aggódni, hogy nem lesz kit tanítani. Tavaly a mintegy 120 helyre 650-en jelentkeztek, idén meg körülbelül 850-en. A szakma iránti érdeklődés több tényező együttes hatása. Ezen a pályán nincs munkanélküliség, egy végzős gyógyszerészre átlagban négy állásajánlat jut. Ezzel az immár doktori címet is adó diplomával sokfelé lehet elhelyez-

kedni: patikában – a végzetek zöme ide kerül –, különböző (gyógyszerészeti, kémiai és biomedicinális) kutatóhelyeken, a gyógyszeriparban – lehet a kolléga gyógyszerotechnológus, analitikus, szintetikus vegyész, farmakológiai, orvostudományi osztály munkatársa –, kerülhet egészségügyi hatóságokhoz, mehet orvoslátogatónak és válhat közgazdasági szakemberré a gyógyszergazdálkodás, a társadalombiztosítás területén.

Miközben bizonyos diplomák devalválódnak, a gyógyszerészi oklevél értéke egyre növekszik. De nem is könnyű megszerezni. Régen még viszonylag egyszerűbb volt a bejutás, a bennmaradás már annál kevésbé. Rá is jöttek erre az orvosi kar helyett ide pályázók. Bár a gyógyszerész diploma is EU-konform – sőt, lehet vele boldogulni akár a tengerentúlon is –, az itthoni többféle lehetőség miatt nem olyan aggasztó a fiatalok elvándorlása. Vannak persze, akik külföldre mennek, kalandvágyból, megmérettetésért vagy éppen az anyagiak miatt, szerencsére azonban jóval kevesebben, mint az orvosok – mondja Noszál professzor.

Elhivatott TDK-sok

Nagyon kedves számára a tanítás. Olyannyira, hogy amikor 1994-ben idekerülve gyógyszerési kémiára kezdte oktatni a harmad- és negyedéveseket, akkor sem hagyott fel 22 éven át gyakorolt foglalkozásával. Visszajárt, díjazás nélkül, az ELTE-re – hol korábban a Szervetlen és Analitikai Kémiai Tanszéken dolgozott –, a gyógyszerészhallgatók általános kémia tárgyát továbbra is előadni. Semmiképp sem akarta kihagyni az elsőéves gyógyszerész-hallgatókkal való ismerkedés élményét. Úgy tartja: már a legelső egyetemi félévben felfedezhető a tehetség. Az oktatómunka legszebb, egyben legnehezebb része az egyetemre éppen csak belépett, helyét kereső fiatalnak lekötni a figyelmét, megalapozni tudását. Ismeretekhez ma már könnyedén hozzájuthat a diák, de a tanár személyisége által kerül közel egy tantárgyhoz, egy hivatáshoz. Kapcsolatukat formálják az interaktív előadások és a molekula belvilágának közös felfedezése. Az eredményről pedig már az első félévi évfolyam zárthelyi dolgozata tudósít, amelyben minden hallgató egyenlő eséllyel komolyan megméretik – az előadások és a gyakorlati anyag alapján fokozatosan nehezedő, versenyre készítő, tehetséget is kutató kérdésekkel. Így már az elején kiderül: kik a legkiválóbbak. Aki pedig a Gyógy-

szerészi Kémiai Intézetbe jön TDK-zni, abban már biztosan jelentős a tudományos elhivatottság. A tudományterületek elvontsági és egzaktági hierarchiájában az egyik legnehezebb műfajt választja. Mégis, ritka a lemorzsolódás, a diákok bírják az iramot. Nagyszerű érzés látni okosodásukat, de hosszas beszélgetésre már egyre keve-

mos betegség okát, s hiába van hatóanyag, ha egyszer nem vagyunk azt képesek a megfelelő helyre eljuttatni. Példaként a Parkinson-kórt említi, aminek a hátterében álló dopaminhiány könnyedén pótolható lenne, hisz tonnaszámra rendelkezünk ebből a nagyon egyszerű vegyületből, csak éppen a kutatók még nem találtak rá arra a

is tudott ellenállni, aztán visszakanyarodva az alma materhez, benne találta meg végleges helyét. Közben tudást gyarapított külföldön: egy évig például a Virginiai Egyetemen, majd több részletben két évig a Kaliforniai Egyetemen, ahol a fő vonzerőt az 500 MHz-es mágneses magrezonancia-spektroszkópia jelentette. Erről itthon ak-

■ Gyógyszerészi Kémiai Intézet munkatársai

sebb az alkalom. Mint ahogy képtelenség minden órát megtartani – pedig milyen büszke volt egykor arra, hogy neki ez sikerül –, mert annyi más feladathoz kell igazodnia – panasolja. Szerencse, hogy vannak kítűnő munkatársai, tanítványai, akik nagy tudással és elhivatottsággal lépnek a helyére.

Gátrendszer kicselezése

Találkozásunk napján negyed kilenckor kezdődött intézeti munkája. A számos rutinteendő mellett tavaly óta idejének jó részét egy meglehetősen komoly kutatási téma köti le. A Richter Gedeon Nyrt. pályázatán nyert, hároméves együttműködési projekt célja a hatóanyagok központi idegrendszerbe való juttatásának megoldása. A feladat azért roppant nehéz, mert ezt a különösen értékes szervünket a vér-agy gát szigorúan védelmezi, noha terápiás célból olykor nagy szükség lenne ellenállásának kicselezésére. Hiába ismerjük szá-

kompra, amely ezt a vérben egységnyi pozitív töltést viselő molekulát sikerrel „átviszi a túlpartra” – magyarázza.

E témában most érkeztek el az első kutatási jelentés összeállításához. Vannak már eredmények, de ezek még kezdetiek, és korai lenne az esetleges hasznosulásról beszélni. Ma a világon ismert összesen harmincmillió vegyületet számtalan helyen, rangos egyetemeken, óriási tőkeerővel, felszereltséggel rendelkező multinacionális cégeknél kutatók, és mégis: az utóbbi öt esztendőben évi átlagban mindössze 18,3 új hatóanyag született. Közülük is csak néhány hordoz lényegi újdonságot: új támadáspontot, mechanizmust, terápiás célt. Ebből is látszik, mennyire nehéz innoválni. De mindent meg kell tenni érte – ez közös érdeke az országnak, az egyetemnek, az egyéneknek.

Gyermekként gyakorta időzött gyógyszer-tári asszisztens édesanyja munkahelyén. Vonzotta ez a hivatás, a benne rejlő lehetőségek, amelyekből párnak később nem

kor még álmodni sem lehetett. Azóta van már 600 MHz-es készülék a Hőgyes Tömbben.

Lehetőségek nyomában

Az amerikai laborban pedig ma egy tanítványa dolgozik, és ez így van rendjén. Egyébként jelenleg a kaliforniai laborban is 600 MHz-es műszer van, tehát ebben megszünt a különbség. Rá naponta a kar jelenét, jövőjét érintő, meghatározó döntések várnak, és a tanítványokkal eltöltött kivételes percek. Kikapcsolódásul pedig vannak újraolvasásra kínálkozó klasszikus könyvek, és néhány sportág szárazon és vízen – ahogy az ideje engedi. Szerdai találkozásunk estéjén éppen focizni készült az Orczy-kertbe, tanártársakkal, doktoranduszokkal, tanítványokkal rúgni a labdát. Aztán jóleső fáradtsággal siet haza, hogy még ébren találja nyolcéves kislányát.

Tolnai Kata – Tóth Andrea

U-BIOPRED EU/IMI-projekt

Egyetemünk tagja a nyertes konszorciumnak

A súlyos asztma témában meghirdetett támogatást az „Unbiased Biomarkers for the Prediction of Respiratory Disease Outcomes (U—BIOPRED) című projekt nyerte el. A nyertes konszorciumban partnerként a Semmelweis Egyetem is részt vesz olyan más rangos kutatóhelyekkel közösen, mint a Karolinska Institute, Imperial College London, Amsterdam Academic Center, University of Rome „Tor Vergata”, University of Southampton, mások mellett.

■ **Bikov András, Tamási Lilla, Orosz Márta, Horváth Ildikó, Gálffy Gabriella és Losonczy György**

Az Európai Unió 7. Kutatási Keretprogramjában az Innovative Medicines Initiative (IMI) program célja, hogy Európát ismét a gyógyszerészeti világ vezető hatalmává tegye. A program egyedülálló módon az akadémiai kutatóhelyek és az európai gyógyszeripar résztvevőit tömörítő szövetség, az EFPIA összefogásával célozza meg az új gyógyszerek kifejlesztésében legszűkebb keresztmetszetet képviselő kutatási nehézségeket áttörni. Egyetemünk részvétele a konszorciumban dr. **Horváth Ildikó** témavezetésével zajlik a Pulmonológiai Klinika több orvosának és két PhD-hallgatójának közreműködésével.

A program adatai

Időtartama 60 hónap, teljes költsége 22 846 864 euró, célja, hogy a súlyos asztmának jelenleg ismeretlen patomechanizmusát feltárja, megfelelő fenotipizálási módszert dolgozzon ki a különböző

altípusok jellemzésére, ezzel megteremtve a célzott gyógyszerfejlesztés alapját, s hogy az új készítmények minél hamarabb eljussanak a betegekhez. A projektpartnerek együttes, összehangolt munkában olyan új innovatív stratégiát alkalmaznak,

Dr. Horváth Ildikó

Orvosi diplomát a SOTE-n kapott 1988-ban. MTA TMB-, majd Fogarty-, később MTA Bolyai-ösztöndíjas volt. 2006 óta dolgozik ismét az egyetemen, 2008 óta a Pulmonológiai Klinikán. Tüdőgyógyász szakorvos, az MTA doktora címet 2003-ban nyerte el, 2005-ben habilitált, 2006-ban kapta egyetemi magántanári kinevezését. Szakmai munkája elismeréseként egyebek mellett elnyerte az MTA Simonyi-díját (2005), a L'OREAL – UNESCO Magyar Ösztöndíját a Nőkért és a Tudományért (2006), a Magyar Tüdőgyógyász Társaság Korányi-gyűrűjét (2008). Négy gyermek boldog és büszke édesanyja.

amely a legújabb molekulárbiológiai eszközöket és a legfrissebb orvosi, akadémiai és ipari kutatási ismereteket és módszereket, valamint a beteg visszajelzéseit egyaránt igénybe veszi.

A projekt résztvevői a súlyos asztmafenotípus ujjenyomatának meghatározásához a rendszerbiológia módszertanával a genomika, proteomika, metabolomika eszköztárát, a klinikai adatokat és a betegközponti jellemzőket használják, a humán adatokat kiegészítve állatmodellek, sejt-kultúrák, valamint humán provokációs modellek adataival.

TK

Pályázati hírlevélből

A Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal felhívásai:

Magyar–ukrán Tét 2011–2012
Beadási határidő: **június 20.**
Bővebb információ: <http://www.nkth.gov.hu/palyazatok-eredmenyek/tet-10-ua/magyar-ukran-tet-2011>

Magyar–német Tét 2010–2011
Beadási határidő: **június 15.**
Bővebb információ: <http://www.nkth.gov.hu/palyazatok-eredmenyek/tet-10-de/magyar-nemet-tet-2010>

Kétoldalú Tét 2010–2012
Beadási határidő: **2012. december 31.**
Bővebb információ: <http://www.nkth.gov.hu/palyazatok-eredmenyek/tet-10-xx/ketoldal-2010-2012>

Európai Unió 7. Keretprogram pályázata:

Specifikus program: Cooperation

A felhívás azonosítója: ENIAC-2010-1
Keretösszeg: 85 000 000 euró
Beadási határidő: **július 30.**
Bővebb információ:
http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.CooperationDetailsCallPage&call_id=303

A felhívás azonosítója: SP1-JTI-CS-2010-02
Keretösszeg: 4 425 000 euró
Beadási határidő: **június 30.**
Bővebb információ:
http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=306

További információ: dr. **Pörzse Gábor** igazgató, Semmelweis Pályázati és Innovációs Központ Kft. (1094 Budapest, Ferenc tér 15., tel.: 459-1500/53820, fax: 459-1589, e-mail: innov@palyazat-sote.hu, web: www.palyazat-sote.hu).

Ki segít a segítőknél?

A menedzsereknél már nem számít újdonságnak, hogy a munkahelyi stresszt valamilyen tréningen igyekeznek feloldani. Bár a gyógyítás az egyik legtöbb stresszel járó hivatás, mégsem terjedt még el széles körben a dolgozók ilyen irányú képzése. Dr. Túry Ferencet, a Magatartástudományi Intézet igazgatóját kérdeztük a témáról.

Sok tényező befolyásolja a betegek véleményét az egészségügyi ellátásról, ezek közül nem hanyagolható el az emberi tényező, vagyis az orvos és az egészségügyi dolgozók hozzáállása, betegekkel történő kommunikációja. Riasztóan hangzik, hogy a krónikus betegek 40 százaléka nem újszedi a gyógyszert, ahogy az orvos rendelte. Túry Ferenc úgy véli: ez nem pénz kérdése, sokkal inkább a bizalom hiányát jelzi. A szakmában dolgozók közül sokan még úgy gondolják, nem az ő dolguk a beteg lelkével foglalkozás. Az intézet többféle módszerrel is igyekszik ezen a szemléleten változtatni.

Csoportos stresszoldás

A diákoknak tanulmányaik során kötelezően fel kell venniük az orvosi pszichológiát, az orvosi szociológiát, a bioetikát és az orvosi kommunikációt. Emellett többféle tantárgyból választhatnak szabadon, ezek közé tartozik a többi közt az orvosi antropológia, a pszichoszomatika, a tanatológia, a stresszkezelés elmélete és gyakorlata, valamint a humánus orvoslást célzó pályaszocializációs tréning. Az érdeklődők száma évről-évre nő, tavaly már hatvanan választották.

Az oktatás során a hallgatók arról hallhatnak, hogyan tudja karban tartani egy orvos a saját személyiségét, ami rendkívüli jelentőségű, hiszen alapvetően meghatározza a betegellátásban dolgozók teljesítményét.

Száz éve született Frank Kálmán

Jubileumi emléküléssel és kiállítással emlékeztek dr. **Frank Kálmán** születésének 100. évfordulójára április 8-án az ETK Vas utcai épületében. Vezetése alatt a gyermekgyógyászat számos speciális területén bontakozott ki országos figyelmet is felkeltő munka. Az eseményről későbbi lapszámunkban ismertetőt olvashatnak.

■ **Túry Ferenc**

A gyógyításban részt vevőknek különösen nehéz egyensúlyban tartani önmagukat, hiszen hatalmas felelősség nyugszik a vállukon: minden nap emberek életéről döntenek, folyamatosan etikai, erkölcsi dilemmákkal szembesülnek, munkájuk része a halál és a gyász. Mindezek feldolgozása csoportokban történik.

Az úgynevezett Bálint-csoportok létrehozása **Bálint Mihály** pszichoanalitikus nevéhez fűződik, aki házi orvosoknak indított el beszélgetéseket, amelyek során az orvos-beteg kapcsolat nehézségeit vitatták meg. Ő vezette be az *orvos-gyógyszer* fogalmát a szakirodalomba, ami azt jelenti, hogy az orvos gyógyszerként működik a beteg számára, és ha nem kommunikál hitelesen, nem hat megfelelően. Az orvos-gyógyszer gyógyszerteránát is rendkívül fontosnak tartjuk, azt például, hogyan hat a személyiségünk, kommunikációs készségünk a be-

teggel kialakított kapcsolatban, hogyan lehet például megnyugtatni az agresszív pácienszt. Ilyen Bálint-csoportok a mai napig működnek az intézetben, és már nem csupán orvosok vesznek részt ezekben, hanem orvostanhallgatók is.

Konfliktusfeloldási technikák

A munkastressz tárgyat választók a szervezeti, hierarchikus viszonyokból eredő stresszforrásokkal való megküzdésben kapnak segítséget a képzés során. A *stresszkezelés elmélete és gyakorlata* tárgyra jelentkezők pedig a *Williams ÉletKészségek Tréning*en sajátíthatják el a mindennapi életben adódó konfliktusmegoldási és relaxálási technikákat. Magyarországon is egyre nagyobb népszerűségnek örvend a módszer, ezért az intézet nemcsak a hallgatóknak, hanem érdeklődő laikusoknak, például üzletembereknek is meghirdeti a programot önköltségi áron.

A szabadon választható tárgyak közül az egyik legnépszerűbbnek a humánus orvoslást célzó pályaszocializációs tréning, vagyis a *HuMánia* számít. Míg az előző tréning a mindennapi életben adódó problémák gyors és hatékony megoldására készít fel, addig ez a program kizárólag az orvoslással kapcsolatos konfliktusok kezelését célozza. Különlegessége, hogy az órákat olyan idősebb hallgatók tartják szakmai felügyelettel, akik korábban már részt vettek ilyen képzésen – azaz kortársképzésről van szó.

Pap Melinda

Családorvosok konferenciája

Az Oktató Családorvosok XI. Továbbképző Konferenciáját rendezték április 23–25-e között Siófokon. Az egyetem Családorvosi Tanszéke és az Oktató Családorvosok Magyarországi Kollégiuma közös szervezésében megtartott fórumon szóba került a többi közt a vaspótlás a fiziológiás vasszívódás tükrében, az inkontinencia diagnosztizálása és kezelése, az ejakulatio praecox és korszerű kezelési lehetőségei, az ED- és tesztoszteron-kezelés, hatékony antibiotikum-terápia, a probiotikus gyógyszerek szerepe a korszerű antibiotikus kezelésben, valamint a kardiovaszkuláris prevenció a házi orvos szemszögéből.

PhD Tudományos Napok 2010

A NET adott otthont a szokásosan kétnapos rendezvénynek április 15–16-án. Az eseményről későbbi lapszámunkban olvashatnak beszámolót. Előzetesként dr. **Rácz Károlynak**, a Doktori Tanács elnökének gondolatát közöljük, a rendezvény absztraktjának előszava alapján.

Nem túlzás az a megállapítás, hogy az évente megrendezett PhD Tudományos Napok a Semmelweis Egyetem kiemelkedő tudományos eseményévé vált. Az elő-

adások és poszterbemutatók nagy száma bizonyítja, hogy a PhD Tudományos Napok vonzó fórumot jelent a képzés keretében kutatómunkát végző fiatalok számára. Különösen örvendetes, hogy az előadók sorában ez évben a Semmelweis Egyetem nyolc Tudományági Doktori Iskolájának hallgatóin kívül a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem öt hallgatóját is üdvözölhetjük. A tudományos program nem titkolt célja, hogy a jövő kutatónemekének seregszemléjén kívül a tudományok iránt elkötelezett fiatalok számára a távolabbi jövőre is közvetítsen üzenetet. Ezt az üzenetet a rendezvény ünnepélyes megnyitását követően elhangzó két előadás fogalmazta meg, melyeket a „Kiváló PhD Oktató” díjjal kitüntetett **Makara Gábor** akadémikus és **Sótonyi Péter** akadémikus, rektor emeritus tartott. A prog-

Fotó: D. Kiss Balázs

■ Rácz Károly

ram további szereplői, a Tudományági Doktori Iskolák PhD-hallgatói jelenleg még témavezetőik irányításával, tanítványként végzik a kutatómunkát, azonban ne feledjük, a nagy elődök nyomdokain a jelenkor tanítványai közül kerülnek ki a jövő kiváló tudósai és tanítómesterei – zárta a gondolatsort Rácz professzor.

Tk

Nemzetközi TDK

A TF-karon április 8–10-ig négy szekcióban Nemzetközi TDK-t rendeztek, amelyre mintegy 50 nevezés érkezett. Külföldi kutatókat is vendégül láttak nemcsak Európából, hanem Észak-Amerikából és Ázsiából is. Kanada, Japán, Kína, Franciaország, Oroszország, Dánia, Litvánia, Görögország, Ciprus, Lengyelország, Szerbia, Magyarország kutatói is helyet kaptak az eseményen, amelyen több hazai felsőoktatási intézmény hallgatói szerepeltek a TF diákjai mellett. A versengés angol nyelven folyt. A helyezések részletes sorrendjére későbbi lapszámunkban visszatérünk.

THE JOHN WITHAKER LECTURE

American Neurological Association

Dr. Andrew Kertesz:

Frontotemporal Dementia

13:30, May 10, 2010

Location: Department of Neurology,
Semmelweis University, Budapest, Balassa u. 6.

Dr. Andrew Kertesz

Professor of Neurology
University of Western Ontario
London, Ontario, Canada

Vírusvédelem

Védd Magad!! 2010

Februári lapszámunkban adtuk hírt az oltásokat népszerűsítő webfilmes pályázat meghirdetéséről, és megígértük, hogy az eredményről is tájékoztatjuk olvasóinkat. Nos, 73 sikeres beérkezett alkotással lezárult a pályázat. A nehéz dolgú zsűri meghozta és kihirdette döntését április 7-én, az egyetemi főépület aulájában rendezett sajtótájékoztatón: két 200 ezer forintos különdíjas és egy egymillió forintos fődíjas alkotást neveztek meg.

Fotó: Tolnai Kata

■ **Kövári Gábor Mihály és Valter Antal, a *Karnyújtásnyira* című különdíjas film alkotói, Bedő Csaba Sándor és Balogh Péter Bálint, a *Vírus Alert* című fődíjas film alkotói, valamint Fábíán Éva és Krasznai László szintén különdíjas film alkotói**

Az egészségügyi prevenció webfilmversenyre olyan 90 másodpercnél nem hosszabb filmet vártak a szervezők, ami rádobbeni az embereket az oltások egészségvédő szerepére és fontosságára.

Oltásokról

Az emberiség évszázadokon keresztül tehetetlen volt a járványokkal szemben, míg nem 1789-ben **Edward Jenner** által a fekete himlő ellen megszületett – tehát vírus alkalmazásával – az első sikeres vakcina, amit 1885-ben a **Louis Pasteur** nevéhez fűződő veszettség elleni oltóanyag követett. A XX. századra úgy tűnt, hogy az emberiség felülkerekedik a fertőző betegségeken, de a tények nem ezt mutatják. A világon még ma is 57 millió ember halálát, az összes halálokok mintegy egynegyedét okozzák fertőző betegségek, miközben legtöbbszörük ellen már létezik és hozzáférhető hatékony védőoltás.

A pályázat fővédnöke dr. **Kupper András**, az Országgyűlés Egészségügyi Bizottságának tagja, az esemény házigazdája dr. **Tulassay Tivadar** rektor, a zsűri elnöke pedig dr. **Németh Erzsébet**, a Magatartástu-

dományi Intézet adjunktusa volt. Mint elmondta, a tartalom, a figyelemfelkeltés és a mozgósító erő mellett a formai megjelenítést és a jól hallhatóságot is pontozták. Az értékközvetítésen túl fontosnak tartották, hogy népegészségügyi szempontból korrekt információkat közvetítsen a pályamű az oltásokról általában, előnyt jelentett

a humoros megfogalmazás és természetesen a jó alapötlet.

Új műfaj születőben

A kiírásban meghirdetett webfilm egy napjainkban születő filmes műfaj: rövid úgynevezett gerillavideó, vagyis amatőr hatású, de megtervezett és megkomponált rövidfilm, ami elsősorban az internethasználókhoz jut el a világhálón. Míg 2005-ben a lakosság 25, mára már 75%-a számára elérhető az internet.

A díjnyertes alkotást készítő két fiatalember, **Bedő Csaba Sándor** gyártásvezető és **Balogh Péter Bálint** taxifofőr, a Dunaújvárosi Főiskola kommunikáció és médiatudomány szakának végzős hallgatói. A filmet másfél óra alatt forgatták le, a vágással viszont több dolguk akadt. A 90-es évek hangulatát teremtették meg a képernyőn, amikor még nagy volt a generációs szakadék internethasználat tekintetében a fiatalok és az idősebbek között. Erre építették a sztori lényegét: számítógépes vírusokra céloz a helyiségbe belépő anyjának a számítógépet nyüstölő fiatalember, mire az asszony rávágja: nem megmondtam, hogy oltasd be magad?! Mesteri és egyszerűen humoros megoldás a félreértéssel felerősített párhuzam a számítógépes és a valódi vírusok között. A zsűri nem volt hálátlan, amit

a megítélt egymillió forintos fődíj bizonyít. A pályázat legjobbnak talált webfilmjeit számos videóportálon és televízió-csatornán láthatják a nézők, a díjazott műveket pedig már megnézhetik:

www.youtube.com/veddmagadfest

Tolnai Kata

Szexedukáció

Több mint száz orvos és pedagógus részvételével rendezett konferenciát március 18-án dr. **Forrai Judit** docens a Közegészségtani Intézet, a Sex Educatio Kiemelten Közhasznú Alapítvány, az OEFI, a Civil AIDS Fórum és az Executive Agency for Health and Consumers (EACH) H-Cube program keretében iskolai egészségfejlesztési programokról és módszerekről, különös tekintettel a magánéleti és szexuális kultúra oktatására.

Bemutatásra került **Fábián Róbert** szociológus által az áprilisban kezdődött OEFI országos reprezentatív felmérés, a 13–14 éves (8. osztályos) és a 16–17 éves (10. osztályos) serdülő gyermekek egészségmegőrzéssel – dohányzással, drogmegelőzéssel, valamint társas magatartással, szexualitással kapcsolatos ismeretekkel – összefüggő tudásanyagának, szokásainak, véleményének megismerésére irányuló program. Dr. **Makara Péter** (DOTE) tanszékvezető a 2010-ben lejárt 10-éves Nemzeti AIDS Stratégia tapasztalatait és az új stratégia célkitűzéseit mutatta be. A Civil AIDS Fórum

(CAF) ernyőszerkezet különböző célcsoportjainak HIV-megelőzési programjai is elhangzottak, valamint bemutatásra került az Anonym AIDS Tanácsadó Szolgálat civil szervezet (a CAF alapító tagja), amelynek vezetője dr. **Balogh Attila** főorvos.

A konferencián az iskolai agresszió és környezetszennyezés összefüggéseiről dr. **Tompa Anna**, a Közegészségtani Intézet igazgatója, az egészségfejlesztési programok országos szintű értékeléséről dr. **Simich Rita**, az OEFI megbízott igazgatóhelyettese tartott előadást. Az iskolai táplálkozási oktatási programról, amelyhez

■ Forrai Judit a konferencián

minden iskola ingyen juthat interneten keresztül, **Antal Emese**, a TÉT Platform képviselője beszélt. A füstmentes iskolákra irányuló nemzetközi know-how adaptálásának eredményeiről dr. **Csépe Péter** szolt előadásában.

Országos előadássorozat

Dr. Forrai Judit docens asszony szerint a konferencia jelentős információkat nyújtott a hallgatóságoknak. A rendezvény kezdete egy nagy, országos előadássorozatnak, amelynek célja a magánéleti és szexuális kultúra oktatásának elterjesztése a már tankönyvvé nyilvánított tananyaggal, oktatási csomaggal (tankönyv, CD) együtt, a nemzetközi Executive Agency for Health and Consumers (EACH) H-Cube európai programjának részeként. Ez utóbbi célkitűzése a HBV, HCV és a HIV/AIDS-fertőzés megakadályozása, különösen a 15–24-éves fiatalok között.

TK

Kerpelesek programjai

Lezajlottak az idei felvételik a Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Programban. Ennek eredményeképpen immár 79 tagja lett a 2007-ben megalapított kezdeményezésnek. Legutóbb március 24-én tartottak kötetlen megbeszélést a hallgatók és a Tehetséggondozó Tanács tagjai – informálta lapunkat dr. **Szabó Attila**, a tanács titkára, hogy összegezzék az eddigi tapasztalatokat és összegyűjtsék a programban részt vevő hallgatók igényeit, felvetéseit. Javasolták a hallgatók a többi közt egy időmenedzselést segítő kötetlen kurzus szervezését, amely segít a tehetséges hallgatónak idejüket beosztani, hogy jusson a tanulási kötelezettség mellett egyéb fontos tevékenységekre is.

Hallgatók vetették fel azt az igényüket, hogy maguk is szorosabb kapcsolatot építsenek ki egymással. Ennek eredményeképpen már saját szervezésükben fel is keresték a Bárczy Gusztávról elnevezett készségfejlesztő speciális szakiskolát. Igényként vetődött fel az is, hogy a rendezvényeken ne csak a hallgatók, hanem mentoraik is vegyenek részt, hogy jobban megismerhessék egymást.

A Semmelweis Egyetem újság pedig szívesen helyet ad a rendezvényekről készített hallgatói beszámolóknak és fényképeknek.

■ Szabó Attila

Következő összejövetelük **április 28-án** lesz a Semmelweis Szalonban, ahol a tehetséggondozó programba idén felvett hallgatókkal beszélgetnek kötetlenül a Tehetséggondozó Tanács tagjai és az egyetem vezetői.

tk

Legyen a zene mindenkié

Fogyatékkal élő fiatalok fotókiállítás és koncertje lesz május 17-én 15 óra 30 perckor az EOK központi előcsarnokában.

Az eseményen a Parafónia Zenekar „Legyen a zene mindenkié” című koncertje után nyitják meg a fotókiállítást. Mindenkit szeretettel várnak!

Health and sport

We spoke to Dr. **György Szilágyi**, Director of Semmelweis University's Occupational Health Service, about the two perhaps most influential factors in his career: the medical profession and sport.

He started swimming training at Ferencváros Gymnastics Club when he was 10. From his high school years right through to the middle of university he swam competitively, after which he continued the sport as a hobby. In fact he still swims: every day starts with several lengths of the pool. Alongside swimming he became very close to music: he played the violin for 13 years and he also sang in a choir, but in the final straight, that is, before taking his school-leaving examination and choosing a career he decided to give up the arts in favour of the medical profession.

Attraction to sport

His relationship with sport medicine started when Ferencváros Gymnastics Club asked him to be the doctor for the wrestling section. For 17 years he took an active part in preparing Fradi wrestlers for competition, and in the last six years he also acted as sport doctor for the wrestling team. After this came football: he was appointed sport doctor for the Hungarian youth and adult football teams. So far he has helped

the work of 13 captains and sat on the bench in adult A team matches more than 150 times. He considers it a great honour that **Ferenc Puskás** was one of the 13 captains, with whom he worked for six months. After the years spent with the adult team he was given responsibility for the health and fitness of the U21 Olympic team. With some breaks over the years, he has filled this role to the present day, in addition to which he has been doctor for the MTK football section for over a decade. In the past half year he has broadened his professional activities, since he was chosen as doctor for the highly successful under-20 Hungarian football team. A month before the Egyptian world championships, federation captain **Sándor Egervári** approached him to request his services as doctor for the team.

It is undeniable that the third place won in Cairo came as a surprise to the majority of Hungary – those who had not followed the progress of the then under-17 team since 2005 – but the joy was shared by all after the bronze match. The U21 team played in the European championship qualifier

■ **György Szilágyi**

Director of Semmelweis University's Occupational Health Service, team doctor for the Hungarian under-20 football team, received the Gold Commemorative Medal for Hungarian Sport on 3 February.

in Rome on 3 March, and although they lost the match it is just one station on the dream journey to the London Olympics. In recognition of his activities in the team's success, Dr. György Szilágyi was presented with the Gold Commemorative Medal for Hungarian Sport on 3 February.

Gábor Csermely

Correction

Due to a misinterpretation deriving from the translation, we published incorrect information in our interview with **Emese Tókos** on page 23 of edition 3/2010. The correction follows:

- I, Emese Tokos, have been a member of ISAS since my second year at Semmelweis University, but I was only elected chairwoman this past semester. The ISAS organization had been established before I came to Budapest.
- I'm from the United States and have had all of my education there from elementary school through the first year of University. I have studied at Semmelweis University from the first year.
- The ISAS card is a discount card that our group created by working hard to collect numerous discount offers for the international students. If the Hungarian students are interested in these cards and the Semmelweis sweatshirts, we are more than happy to work with their student organization to expand the discount offers to them.
- Nadav Pam is the Webmaster.

■ **Emese Tókos**

Jótekonysági pókerverseny

Az Együtt a Daganatos Gyermekéért Alapítvány április 22-én 19:30 órára hirdette meg a versenyt (helyszín: III. ker., Bécsi út 136., Humphrey's Étterem). A részvételhez előzetes regisztráció és 20 ezer forint összegű nevezési díj utalása volt szükséges, amellyel a játékosok 30, daganatos betegségét leküzdött 7–16 év közötti gyermek úgynevezett onko-olimpián való részvételét támogatják. A rendezvényre június 13–16-a között Moszkvában kerül sor. 12 országból mintegy 350 rákos betegségből gyógyult gyermek versenyez majd egymással.

Idei Medikus Kupa végeredményei

Férfi összetett eredmények

	Kosárlabda helyezés	Kézilabda helyezés	Röplabda helyezés	Labdarúgás helyezés	Összetett helyezés
Budapest	IV.	II.	I.	II.	II.
Debrecen	I.	II.	II.	I.	I.
Pécs	II.	IV.	IV.	IV.	IV.
Szeged	III.	I.	III.	III.	III.

Női összetett eredmények

	Kosárlabda	Kézilabda	Röplabda	Összesen	Helyezés		
Budapest	I.	II.	IV.	9	II.		
Debrecen	II.	III.	III.	7	III.		
Pécs	III.	2	IV.	1	5	I.	
Szeged	IV.	1	IV.	1	5	7	IV.

■ Női kosárlabdacsapat

■ Férfi röplabdacsapat

■ Férfi focicsapat

Összetett végeredmény

Fotó: Kissné Varga Judit

	Kosárlabda		Kézilabda		Röplabda		Labdarúgás	Összesen pont	Helyezés
	férfi	női	férfi	női	férfi	női	férfi		
Debrecen	I.	II.	III.	III.	II.	III.	I.	22	I.
Budapest	IV.	I.	II.	II.	I.	IV.	II.	21	II.
Szeged	III.	IV.	I.	IV.	III.	I.	III.	18	III.
Pécs	II.	III.	IV.	I.	IV.	II.	IV.	16	IV.

XXXVIII. MediQs

Idén a Semmelweis Egyetem szervezte az immáron 38. alkalommal megrendezésre kerülő Medikus Kupát. Budapest központi helyzetének is köszönhetően minden eddiginél több látogatónak örvendett a rendezvény, amelyen egyetemünk hallgatóin kívül mintegy 200 szegedi, 170 debreceni és egy busznyai pécsi szurkoló volt kíváncsi csapataira. A játékok helyszínéül a Testnevelési és Sporttudományi Kar szolgált, míg a szálláshely idén is egybeesett a bulik helyszínével, azaz Csillebérccel.

■ Női kézilabdacsapat, bal szélén Kiss Kálmán igazgató

Miután minden vidéki berendezkedett, kezdetét vette a nyitóbuli egy egyetemek közti sorversennyel, majd DJ Szaszim szervezésében lemezlovasok gondoskodtak az emelkedett hangulatról. A tornateremben bőven elért mindenki, volt ruhatár, és ahogy a Gólyabálon, itt sem lehetett dohányozni. A másnapi mérkőzések érdekében 3 órakor zártuk a bulit, és a Sportközpont által odarendelt autóbusz 3 fordulóval szállította a belvárosig a megfáradt diákokat.

Csapataink kabalája

Másnap reggel 8 órától elkezdődtek a mérkőzések. Kosaras lányaink Szeged ellen rögtön taroltak, megteremtve ezzel a hétvége alaphangulatát. Kora délelőtt még kis létszámú, de annál lelkesebb csapat biztatta a mieinket, majd lassan annyian lettünk, hogy nem lehetett körbejárni a pályákat. Két dob, kürtök és zajkeltő eszközök mellett zászlók, feliratok, egy hatméter hosszú óriástranszparens, valamint szurkolói pólók díszítették táborunkat. Idén kabaláallata is volt a mieinknek: húsvétra való tekintettel egy óriási fehér nyúl. A délelőt-

■ Debreceni pomponlányok

ti jó szereplés igen bizakodóvá tett bennünket, fiú röpi-, lány kosár-, valamint lány kézilabdacsapatunk nem tudtak veszíteni. Pihe-nésképp ebédszünetet tartottunk, a sportolók és a szervezők a kollégium ebédlőjében étkeztek, míg a szurkolók ellettek a MOM Parkot. Délután tovább folytatód- tak a küzdelmek, és lelkes seregünk szá- ma a szegediek fölé kerekedett. Még fan- tasztikusabb lett a hangulat. Szombaton 50%-os mérleggel bírtak fiú kézilabdacsapataink, míg fiú kosarasainknak és lány röpiseinknek nem sikerült a győzelem. Az esti záróbuli, hasonlóan a péntekihez, nagy érdeklődésnek örvendett.

A vasárnap reggelre rányomta bélyegét az óráátállítás, ennek ellenére egy nagyobb maréknyi szurkológárda biztatta három döntős csapatunkat. A kosaras lányok Debrecen ellen nyertek, kézis lányaink második helyen végeztek, s fiú röpiseink is hozták az aranyat. Focistáink hatalmas erőbedobással 6:1-re verték Pécsét, így ezüstérem lóg- hatott nyakukban. Fiú kosarasaink és lány röpiseink sajnos lecsúsztak a dobogóról.

A 14 órakor kezdődő eredményhirdetése- sen látszott egyetemünk hallgatóin, hogy mindent kiadtak magukból az elmúlt napokban. A Himnusz eléneklése után ki- osztották a kupákat és a legjobb sporto- lói díjakat, mindeközben az egyetemek pomponcsapatai nagy sikert arató előad- saikat mutatták be, amelyek közül sajnos csak hármat láthattunk. Egyetemünknek idén nem volt pomponcsapata, azonban reméljük, jövőre ezen a téren is megmutat- juk tehetségünket.

Küzdelmek és eredmények

Az egyetemek közötti összesített pont- versenyen Debrecen lett az első. 1 pont- tal maradtunk le mögöttük, ezért mind a lányok, mind a fiúk a második helyen vé- geztek. Harmadik helyen Szeged, negyedikként pedig Pécs következett. A rendezvény záró mo- mentumaként, a Szózat eléneklése előtt, átadtuk a Medikus Kupa házigaz- da címét Debrecennek: jö- vőre ott rendezik a 39. Kupát. A tavalyi egy busznyai szurkolósereg idén min- denkit felülmúlt (szurkolói honlapunkon több mint 400-an regisztráltak). A második helyezési szintén fantasztikus eredmény, a tavalyi harmadik helyezési

után most egy hajszálon múltott a győze- lem. Mindent egybevéve elmondhatjuk, a tavaly elindított hagyomány idén még erő- sebbé vált a hazai pálya kihasznált lehe- tősége miatt, így bizakodva várhatjuk a jövő évit, ahol akár 100–200 lelkes magyar és külföldi szurkoló kísérheti majd csapatainkat Debrecenbe, hogy még jobb hangulat- ban hozzuk el a kupát.

Kolozsár Gábor és Farkas Bence

Mediziner Cup

In diesem Jahr organisierte die Semmelweis Universität den nun bereits zum 38. Mal veranstalteten sportlichen Wettkampf der Medizinstudenten auf Landesebene. Die Veranstaltung, bei der neben den Studenten unserer Universität insgesamt 200 Fans aus Szeged, 170 aus Debrecen und ein ganzer Bus aus Pécs gespannt das Treiben ihrer Teams verfolgten, konnte mehr Besucher denn je verzeichnen. Als Austragungsort für die Wettkämpfe diente die Fakultät für Sport und Sportwissenschaften, die Unterkünfte lagen jedoch auch in diesem Jahr im „Fetenzentrum“, d.h. in Csillebérc.

Nachdem alle angereisten Teilnehmer ihre Unterkunft bezogen hatten, begann die Eröffnungsparty mit einem Staffelspiel der Universitäten gegeneinander, danach sorgten verschiedene Discjockeys unter der Leitung von DJ Szaszim für Stimmung.

Das Maskottchen unserer Mannschaften

Am anderen Morgen begannen die Matches ab 8 Uhr. Unsere Basketball-Spielerinnen besiegten auch sofort das Team aus Szeged und sorgten damit gleich für eine gute

■ Das Herren-Handball-Team

weißer Hase. Unsere Erfolge vom Vormittag gaben wirklich Grund zum Selbstbewusstsein, unser Herren-Volleyball-, unser Damen-Basketball und unser Damen-Handball-Teams konnten einfach nicht verlieren. Am Nachmittag wurde der Wettkampf fortgesetzt und die Teilnehmerzahl unseres begeisterten Fanclubs überrundete die der Szegediner. Am Samstag konnten unsere Herrenhandballer uns Herrenfußballer eine Bilanz von 50% ziehen, unseren Herren-Basketballer und unsere Damen-Volleyballer

Abschluss der Veranstaltung, dem Singen des Szózat [einer ungarischen Hymne neben der Nationalhymne], übergaben wir den „Gastgeber“-Titel für den Mediziner-Cup an Debrecen weiter, wo im nächsten Jahr der 39. Pokalwettkampf veranstaltet wird. Der Fanclub des vergangenen Jahres, der noch in einen Bus passte, überrundete in diesem Jahre alle andern. Der zweite Platz ist auch ein fantastisches Ergebnis, und nach einem dritten Rang im vergangenen Jahr sind wir in diesem Jahr nur um Haaresbreite um den

■ Das Herren-Basketball-Team

Grundstimmung. Am frühen Vormittag wurde unsere Mannschaft zunächst nur von einem kleinen aber umso enthusiastischeren Fanlager angefeuert, aber mit der Zeit wurden wir so viele, dass man kaum noch um die Spielfelder herumgehen konnte. Neben zwei Trommeln, Hörnern und anderen zur Lärmerzeugung geeigneten „Instrumenten“, schmückten unser Fanlager auch Fahnen, Aufschriften, ein sechs Meter langes Riesen-transparent und Fan-T-Shirts. In diesem Jahr hatte unsere Uni sogar ein Maskottchen: in Anspielung auf Ostern war es ein riesiger

schafften es allerdings nicht, einen Sieg davon zu tragen.

Ergebnisse

Auf der Rangliste der Gesamtpunktzahl der einzelnen Universitäten erklimm Debrecen die Spitzenposition. Wir wurden mit einem Rückstand von nur einem Punkt auf Platz zwei verwiesen, deswegen ging sowohl an unsere Mädels als an unsere Jungs der zweite Platz. Darauf folgten Szeged auf Platz 3 und Pécs auf Platz 4. Vor dem krönenden

■ Das Damen-Volleyball-Team

Sieg gebracht worden. Alles in allem kann man feststellen, dass die im vergangenen Jahr begonnene Tendenz in diesem Jahr unter Ausnutzung des Heimvorteils noch verstärkt werden konnte. Daher erwarten wir gespannt, was das nächste Jahr bringen wird, wenn bis zu 100–200 begeisterte ungarische und ausländische Fans unsere Mannschaften nach Debrecen begleiten können, damit wir den Pokal in noch bessere Laune entgegennehmen können.

Gábor Kolozsár und Bence Farkas

Für Studenten

Kulturen untereinander - Intercultural Day

Liebe Studentinnen und Studenten!

Unsere Universität veranstaltet am 5. Mai von 15–22 Uhr einen Internationalen Tag in der Aula, im Rats- und Festsaal sowie auf dem Hof des NET. Ziel der Veranstaltung ist es, dass ausländische und ungarische Studenten unserer Universität einander gegenseitig und die Kulturen des jeweils anderen näher kennen lernen. Die Sprachen des Abends werden Englisch und Deutsch sein.

Eine Anmeldung in Gruppen ist erforderlich. Charakteristische Bräuche und Gerichte der unterschiedlichen Länder werden im Rahmen eines Wettbewerbs von den teilnehmenden Teams vorgestellt, von einer Jury aus Leitern unserer Universität beurteilt und ihren Ergebnissen entsprechend prämiert.

Die Organisatoren erwarten nicht nur die am Wettbewerb teilnehmenden Teams sondern jeden interessierten Besucher. Anmeldungen können per e-Mail unter meisterwerke@gmail.com erfolgen und sollten folgende Angaben enthalten: Name des Landes und des teilnehmenden Teams sowie Anzahl seiner Mitglieder, Auflistung der geplanten Spezialitäten, Kurzbeschreibung und Namen des dargebotenen Programms.

Kultúrák egymást közt – Intercultural Day

Kedves hallgatók!

Egyetemünk május 5-én 15–22 óráig nemzetközi napot tart a NET aulájában, tanács- és dísztermében, valamint udvarán. A rendezvény célja, hogy az egyetem külföldi és magyar diákjai közelebb-ről is megismerhessék egymást és egymás kultúráját. Az est nyelve angol és német lesz.

Jelentkezni csoportokban szükséges. A különböző országok jellegzetes szokásait, ételeit verseny keretében mutatják be a jelentkezők, a teljesítményeket egyetemünk vezetői zsűrizik és jutalmazzák.

Nemcsak a versenyző csapatokat, hanem minden kedves érdeklődőt szeretettel várnak a szervezők.

Jelentkezni a meisterwerke@gmail.com e-mail címen lehet az ország és a csapat nevének, létszámának megadásával, a tervezett finomságok felsorolásával és a bemutatandó produkció rövid leírásával, megnevezésével.

For students Intercultural Day

Dear students,

Our university is staging an international day in the NET aula, council chamber and banquet hall, as well as in the courtyard, between 3–10 pm on 5 May. The purpose of the event is to allow foreign and Hungarian students of Semmelweis University to get to know each other and their respective cultures. The event languages will be English and German.

Applications should be made in teams. Groups will have the opportunity to present the customs and cuisines of the various countries in the form of a competition. Juries made up of members of the university leadership will judge the teams and award prizes.

The organizers look forward to welcoming not only competing teams but everyone interested in the Intercultural Day. Teams can submit their entries to meisterwerke@gmail.com giving the country and team name, number of participants in team, a list of the delicacies planned to be served and a brief description plus title of the production.

Balassa-napok 2010

Az idei Balassa-napokat március 22–25-e között rendezték a Tömő utcai kollégiumban. A négy nap alatt lebonyolított programokkal a szervezők igyekeztek a lehetőségeikhez mérten minden kulturális és zenei igényt kielégíteni. A rendezvényt körülbelül kéthónapos szervezés előzte meg. A Dumasínház művészei, **Beliczai Balázson** és **Kovács András Péter**en kívül a rendezvény vendégei voltak: Whiteboy, az elektronikus zenei irányzat képviselői, a Mystery Gang és a P.A.S.O. Minden évben szintvetélkedőt is rendeznek, ahol játékos feladatokkal kovácsolják össze az egyes emeletek lakóközösségeit. A vállalkozó kedvűek pedig sportversenyeken mérhették össze ügyességüket a Balassa-napokat megelőző vasárnapon. A Zágrábi úti sporttelepen többórás focikupát rendeztek, délután pedig csocsó- és biliárdverseny zajlott a kollégiumban.

Alváshálózat az alvászavarokról

A Semmelweis Egyetemen működő Alváshálózat tudományos ülést szervezett az Alvás Világnapja alkalmából, március 19-én. A szakmai találkozó előtt rendezett sajtótájékoztatón a szélesebb nyilvánossággal is megismertették az alvászavarok okait, egészségügyi hátterét.

A felnőtt lakosság fele panaszodik az álmatlanság tüneteire, egytizedük pedig klinikailag is jelentős inszomniában, vagyis alvászavarban szenved.

Felnőttek fele érintett

Sajnos az érintettek köre egyre szélesebb: kutatások bizonyítják, hogy már a gyermekek esetében sem ritka az álmatlanság, aminek akár végezetes következményei is lehetnek, állította dr. **Novák Márta** egyetemi docens, a Semmelweis Egyetem Magatartástudományi Intézete Alvásmedicina Munkacsoportja és az I. Sz. Belgyógyászati Klinikán működő Alvásdiagnosztikai Laboratórium vezetője, hozzátéve: kapcsolat mutatható ki az alváshiány, az egyes alvászavarok és a következményes pszichés és szomatikus betegségek, valamint a megnövekedett halálozási esély között.

Az alvás alatti légzőszavarok egészségügyi hátterét ismertette dr. **Noszek László**, aki elmondta: a nem megfelelő módon működő alsó és felső légutak problémája néhány év után nagyon rossz minőségű alvást eredményez. Egyik veszélyforrás az allergia – két és fél millió ember szenved emiatt hazánkban –, amely a felső légutak elzáródását okozhatja. Ugyanígy alvási gondokat okoz a gyerekkori orrmandula-gyulladás.

Gyermek- és időskori alvászavarok

Bár a gyermekeket sújtó alvászavarokról csak szűkebb körű vizsgálatok alapján van képe a szakmának, ezek mégis felhívják a figyelmet, ugyanis minden ötödik gyermek küszködik álmatlansággal, derült ki dr. **Szabó Attila** tájékoztatásából. Ráadásul minden tizedik gyermeknek olyan problémája van, amely később akár komolyabb betegségekhez vezethet. Ezek a rosszul alvó gyermekek az iskolában általában tanulási problémákkal küszködnek, és hiperaktivitás jellemzi őket.

Az idősebbek alvásgondjairól beszélt dr. **Rajna Péter** professzor, jelezve, hogy mennyire sokat szenved ez a generáció a rossz alvás miatt. A 65 éven felüli korosz-

■ **Novák Márta**

tály minden harmadik tagját érinti e zavar, negyven százalékuk altatót szed. Az altatók felírása pedig lényegében az orvos tehetetlenségét mutatja, jegyezte meg.

Az alvászavarokat kiválthatja a biológiai ritmus felborulása, a nem alvásbarát életmód, mint például az éjszakai munka, a stressz, a fény hiánya, vagy a túl sok mesterséges fény okozta fényszennyezés – hívta fel dr. **Purebl György** a hallgatóság figyelmét. A napi bioritmus fontos tényező, felborulása 2-es típusú cukorbetegséghez és depresszióhoz vezethet.

Az alvásmedicina viszonylag új tudományág, világszerte csak néhány évtizedes múltja van. Egyetemünkön évek óta oktatja a Novák Márta vezette Alvásmedicina munkacsoport mind magyar, mind angol nyelven, s a képzés nagy népszerűségnek örvend a hallgatók körében.

Fotó, szöveg: **Sándor Judit**

Továbbképzés diabetológusoknak

Diabetológiai továbbképző tanfolyamot tartottak március 26–27-én Siófokon. Az esemény üléselnöke dr. **Somogyi Anikó** egyetemi tanár (II. Sz. Belgyógyászati Klinikán) volt. A tudományos ülésen szóba kerültek az I-es és a II-es típusú diabetes jellemzői, az inzulin-adagolási lehetőségek (fecskendőpen-inzulinpumpa), vércukor-ellenőrzés, a II-es típusú diabetes mellitus kezelése társbetegségek tükrében (szemészeti betegségek, neuropathia, nephropathia diabetesben). A kétnapos továbbképzés tesztírással zárult.

Dr. Rácz István Alapítvány felhívásai

PhD-hallgatók és friss PhD-fokozatos gyógyszerészek részére

A névadó professzor emlékére a család által létrehozott magánalapítvány immár harmadik alkalommal pályázatot hirdet PhD-hallgatók, ill. három éven belül PhD-fokozatukat elnyert gyógyszerészek számára. A pályázás feltétele: PhD-fokozat megszerzésére irányuló tevékenység, vagy 3 éven belül elnyert fokozat.

A pályázatokat **május 30-ig** a Semmelweis Egyetem Gyógyszerészeti Intézetébe (1192, Budapest, Hőgyes E. u. 7.) prof. dr. **Marton Sylvia** kuratóriumi elnök nevére kell eljuttatni (e-mail: marsyl@gyok.sote.hu).

Gyógyszerészhallgatók részére

Idén első alkalommal kerül sor egy kiemelkedő munkát végző, de nehezebb anyagi körülmények között tanuló gyógyszerészhallgató hasonló összegű jutalmazására is, amelyet egy nagylelkű adomány tesz lehetővé.

A jelöléseket a HÖK bevonásával a karok dékánjai teszik meg, a nyertes kiválasztását pedig a kuratórium végzi.

Dallamok földjén

Szörényi Tamás, a Testnevelési és Sporttudományi Kar rekreáció szakos hallgatója életében meghatározó szerep jut a zenének, amihez gyerekkora óta vonzódik.

Már 4–5 éves korában olyan darabokat tudott, amelyeket nemcsak az édesapjától hallott, hanem saját ötleteivel is hangszerhez ült. Hétévesen szülei zeneiskolába írták, klasszikus zongora tanszakra. Tanárai már az első évben igen tehetségesnek látták, és felvetették, hogy konzervatóriumban is továbbtanulhatna. Némi gondolkodás után Tamás úgy döntött, hogy bár nagyon szereti a hangszerrel, mégsem klasszikus zongorázással szeretne hivatás-szerűen foglalkozni. Folytatta tehát zeneiskolai tanulmányait, de a nyolcosztályos gimnáziumból nem iratkozott át a konzervatóriumba.

Zeneszerzés és másokkal való zenélés

Tamás a Gödöllői Szimfonikus Zenekarral már tizenöt évesen játszotta Haydn *D-dúr Zongoraversenyét* a Premontrei Szent Norbert Gimnázium aulájában. Több ízben lépett fel a város Petőfi Sándor Művelődési Központjában, és számos rádiós felvételre

goradarabját egy lány ihletésére, aki egy pársoros levél csatolmányaként annak idején a kész művet is megkapta. Tamás művészetének ma is leglényegesebb része az improvizálás, a komponálás, és a kamarazene különböző változatai is fontosak számára: többször kísért zongorával cselőt és operaénekest is. A komoly muzsika mellett könnyűzenei együttesekben szintén fellépett.

Saját művek

Több zenekart is alapított, ezeket azonban igen nehéz lenne egyetlen stílusba sorolni. Saját meghatározása szerint zenéje az *egyén művészetének* nevezhető.

Saját darabjait első ízben a Premontrei Szent Norbert Gimnázium *Ki Mit Tud?* versenyén, majd zeneiskolájának év végi záróünnepségén játszhatta jelentősebb közönség előtt. A TF-re kerülve újabb lehetőségei adódtak előadni műveit: a TF-műhely keretében rendezett fellépéseken, és dr. **Pavlik Gábor** zenei estjein, valamint a Semmelweis Egyetem Kulturális Napján.

sors című, legnépszerűbb előadásával eddig öt alkalommal léphetett fel Budapestszerte. Az utóbbi években új zeneszerzői eszközt is alkalmaz: már nemcsak zongorán, hanem zeneszerző és szerkesztő szoftverrel is komponál. Ez utóbbival teljes zenekari felállást és hangzást modellez.

A TF-fel való kapcsolat a Szörényi családban nem újdonság, hiszen édesapja és bátyja is itt végzett. Mindennapjaiban a zenélés mellett a sport is megjelenik, hiszen rendszeres résztvevője országos szintű atlétikai versenyeknek, rúdugrás számban. Jelenleg úszómester-tanfolyamot végez, emellett pedig maga is tanít, zongora- és angoloktatást vállal. Szabadidejében szívesen foglalkozik filozófiával, a pszichológia meghatározott területeivel, illetve euritmiaival, amely gyógyászati célú is, valamint rekreációval, amelyben a preventív lehetőségeket tartja legfontosabbnak.

Csermely Gábor

is hívták. Játszott a Magyar Rádió Márványtermében, ahol magyar kortárs zeneszerzők műveit adta elő egyénileg, valamint kamarazenei formában. Már hamarabb is próbálkozott saját darabok írásával, azonban úgy véli, 15 éves kora körül lépett magasabb szintre. 7–8 évesen írta első zon-

Utóbbin második helyezést ért el egy Bartók-darabbal, illetve egy önálló szerzeményével. Megtiszteltetésnek tartotta, hogy saját darabjával hívták meg a rendezvény díszelőadására, s megkérték, írjon zenét a Semmelweis Egyetem promóciós filmjéhez. Mindezek mellett a TF-műhely *Magyar*

Magyar történelemkönyvek

A TF-karon pénzügyi gyűjtések, amelyekből erdélyi általános iskolák számára történelem-tankönyvet kívánnak vásárolni. Csíkszeredáról, Magyardécséről, Vicéről, Csomortánról jelezték, hogy szívesen tanítanák az ot-tani gyermekeket magyar történelemkönyvekből. A TF alapítványa is hozzájárul ahhoz, hogy megfelelő számú tankönyvet tudjanak vásárolni – tudtuk meg **Nemerkényiné Hidegkuti Krisztina** tanárnőtől, a gyűjtés szervezőjétől.

Embriológiai Laboratórium

A Semmelweis Egyetem I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáján már évtizedek óta foglalkoznak meddő betegek kezelésével. Az Asszisztált Reprodukciós Osztály 1994-ben alakult dr. **Urbancsek János** egyetemi tanár osztályvezető és a klinika korábbi igazgatója, dr. **Papp Zoltán** egyetemi tanár irányításával. Az első itt elvégzett szervezeten kívüli megtermékenyítés (in vitro fertilisatio, IVF) terhességhez és szüléshez vezetett. Azóta is számtalan sikerről számolhatott be az osztály, amelynek működését a klinika igazgatója dr. **Rigó János** egyetemi tanár, a klinika igazgatója is aktívan támogatja. Az osztály fontos részét képező és működésének hátterét biztosító Embriológiai Laboratórium vezetőjével, dr. **Fancsovits Péterrel** tekintettük át az alapítás óta eltelt időt.

szövetből történő spermiumnyerés, amelyvel az azoospermias betegek egy részén tudunk segíteni. Az ilyen betegek kivizsgálása és a herebiopszia az Urológiai Klinikán, a szövetminták feldolgozása illetve fagyasztása pedig itt történik. 2004-ben egy mikrosebészeti lézeres készüléket sikerült beszereznünk, amivel bizonyos esetekben a beültetés előtt az embriókat körülvevő burkot megnyitva segíthetjük elő a beágyazódást.

Hétvége is munkanap

A laboratóriumi munka nehezen kiszámítható, emellett nagy odaadást is igényel, hiszen gyakran csak a petesejtnyerés napján derül ki, hogy mennyire bonyolult esettel van dolgunk. A munka ráadásul nem időzíthető kizárólag hétköznapokra. Az asszisztált reprodukció rendkívül dinamikusan fejlődő medicina, folyamatosan jelennek meg újabb és újabb módszerek, amelyek segítségével a kezelések mind eredményesebbek. Mindez természetesen a laboratórium dolgozóinak rendszeres továbbképzését és a módszerek folyamatos fejlesztését is igényli.

– A rutin laboratóriumi munka mellett nagy hangsúlyt fektetünk az oktatásra és a kutatásra is. A szülészeti–nőgyógyászati tantárgy mellett az asszisztált reprodukciót önálló kötelezően választható tantárgyként oktatjuk, nemcsak medikus, hanem biológus hallgatónak is.

Hamarosan rangos kongresszus

Részt vesznek a szakorvosjelöltek képzésében is, és nem ritka, hogy egy-egy eljárás megismerésére külföldi intézetekből érkeznek hozzájuk szakemberek. A kutatás is fontos részét képezi munkájuknak. Fancsovits Péter jelenleg is tagja a klinikai embriológusok nemzetközi szervezete (ALPHA Scientists in Reproductive Medicine) vezetőségének. Budapesten rendezik világgongresszusukat április 30-a és május 2-a között, Fancsovits Péter elnökletével. Az előadások nagy része a reprodukciós sejtek és szövetek mélyfagyasztása témakörben hangzik el.

Fotó, szöveg: tk

■ Tóthné Gilán Zsuzsa és Fancsovits Péter

A laborvezető elmondja, hogy az itt folyó klinikai munka nagy felelősséggel jár: egy új élet születését segíti, ami sokszor a családok sorsát is befolyásolja. Az Embriológiai Laboratóriumban történnek a spermavizsgálatok és az intrauterin inszeminációhoz szükséges spermaminta feldolgozása, valamint az IVF és embrióbeültetés laboratóriumi folyamatai is. Alapítója és első vezetője néhai dr. **Bárándy Zsolt** (1963–1999) volt, az ő irányításával alakították ki a kezelés laboratóriumi módszereinek technikai feltételeit. Az alapítástól kezdve mai is itt dolgozik **Tóthné Gilán Zsuzsa** vezető embriológiai szakasszisztens, osztályvezető főnővér.

Folyamatos fejlődés

Fontos mérföldkő volt az intracitoplazmatikus spermiuminjektálás (ICSI) bevezetése 1997-ben: egyetlen hímvarsejt injektálásával termékenyítik meg a petesejtet. Bárándy doktor halála után Fancsovits

Péter vette át a laboratórium vezetését 1998-ban. Ezt követően került sor az embriófagyasztás bevezetésére, amellyel a beültetésre nem került, de életképes embriókat folyékony nitrogénben tárolva meg tudják őrizni, és egy későbbi időpontban felolvasztva beültetni – mondja.

– A másik bevezetett fontos eljárás a here-

Dr. Fancsovits Péter

1967-ben született. A Pannonhalmi Bencés Gimnáziumban érettségizett, majd a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen 1993-ban agrármérnöki és mérnök-tanári diplomát szerzett. Ezt követően PhD-hallgatóként szaporodásbiológiai és endokrinológiai kutatásokat végzett. 1998-tól az I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika Asszisztált Reprodukciós Osztályának Embriológiai Laboratóriumát vezeti. 2006-ban PhD-fokozatot szerzett, majd 2008-ban senior klinikai embriológus minősítést kapott.

Zene ürügyén

Kultúránk követői a szalonban

*A diplomácia költőjének is nevezhetném az est háziasszonyát, hiszen **Bogyay Katalin** maga hívja így a kulturális diplomatákat. Ő is az, a Magyar Köztársaság UNESCO állandó képviselőjének vezetője, rendkívüli és meghatalmazott nagykövet. Vendégségbe hozta a Semmelweis Szalon március 25-i estjére **Vásáry Tamás** zongoraművészt, a Magyar Kultúra Követét.*

Fotó: Raizer György

■ Vásáry Tamás, Bogyay Katalin és Tulassay Tivadar

A művész nemcsak zongorajátékával bővölte el a közönséget, hanem életének izgalmas fordulataival is. És nemcsak a múlt hangjai rezegtek a zsúfolásig telt teremben, hanem a két kultúrkövet élményektől dús életéből leszűrődő szűzsé, az a tartalom, ami bár az ő tapasztalatuk, lelki táplálék mindazoknak, akiknek átadják.

Varázsdobozból szóló hangok

A londoni Atheneum Club patinás hangulatát vélte felfedezni Bogyay Katalin az egyetem főépületén és annak Semmelweis Szalonjában, ahol legalább annyira felforrósodott a hangulat az est folyamán, mint ott, a londoniban, amikor például magyar népzene hallgatott a közönség. Mert a magyar kultúra különleges adomány – mondja a diplomata asszony, képes kapcsolódási pontokat találni a világ bármely kultúrájával. Színgazdag sokféleség jellemzi, ami-ben mindig lehet találni újabb és újabb rejtett, mégis könnyen megmutatható értéket. A magyar kultúra nagy kincsének

Fotó: Tolnai Kata

mondja azt a kettősségét, hogy miközben őrzi gyökereit és hagyományait, bármely pillanatban képes megújulni. Igazi varázsdoboz, amelynek kinyitásával el lehet varázsolni a világ bármely tájának közönségét. Több évtizedes kulturális diplomáciai tapasztalata birtokában töretlenül hisz ab-

ban, hogy a kultúra segít az emberek, népek közti félreértések elkerülésében. Az alkotóművésznek nincs alternatívája; a maga nemében pótolhatatlan és utánozhatatlan, amit csinál – mondja Vásáry Tamás, aki szerint a művész legfontosabb dolga, hogy olyat adjon az embereknek, amitől elfelejtik konkrét és átvitt értelemben vett nyomorúságukat, fájdalmaikat. S mindezt úgy teszi, hogy kilép az énjéből, miközben a Mindenhatóval kerül kapcsolatba, s ez hozzásegíti a mindenség megvalósításához. Mindenkinek ott van dolga az életében, ahova született: a hely már önmagában meghatározza szerepét, amit nem szabad tagadni, vagy nem elfogadni – mondta arra a kérdésre, ami azt firtatta, hogy számára hol van a központ.

Hazatért világpolgár

Mestere, **Kodály Zoltán** ezt úgy fogalmazta meg tanítványainak, hogy egyik lábukkal magyar földön, a másikkal a nagyvilágban legyenek. A nagy magyar művészeknek szinte kivétel nélkül dönteniük kellett, hol éljenek és dolgozzanak. Vásáry Tamás, miután zongorajátékával meghódította a nagyvilágot, hazatért, s ma már polihisztor: zongorázás mellett gondolkodik, filozofál és ír.

A közönség vasnál is keményebb tapssal hálálta meg Kodály *Marosszéki táncok* és Bartók *Este a Székelyeknél* című művének előadását. Utóbbiról megtudtuk, hogy a köztudomással ellentétben, nem népdalfeldolgozás, hanem a zeneszerző originális alkotása. Chopint is hallottunk, annál is inkább, mert az ő műveiből készült albummal indult az 1956-ban emigrálni kényszerült Vásáry Tamás zongorista karrierje.

Hogy a közönség mennyit kapott az esten, nem volt nehéz kitalálni a tapsformát öltött köszönetből és az összelélegzés érezhető melegéből, de vajon a művész hogyan érezte magát, kérdeztem tőle, és nem lepott meg válasza. A nézők értő figyelmét leginkább a Chopin-noktürn különösen halkán, eszköztelenül megszólaltatott hangjainak hangzásakor érezte a művész, aki – mint mondta – szintén nagyon jól érezte magát. Mint ahogy a vendéglátó **Tulassay Tivadar** rektor megnyitójában elmondta: gyümölcsöltő Boldogasszony napján, az angyali üdvözlés idején és egyben **Bartók Béla** születésnapján rendezett márciusi szalonbeli estén nem csak megkóstoltuk, de részesei is voltunk a művészet végtelen mindenségének.

Tolnai Kata

Ösztöndíjjal legendák nyomában

Hatodévesként, de talán már korábban is erősen foglalkoztatja a medikusokat a „Hogyan tovább?” kérdése. Ezalatt nem csupán a szakirány-választást értem, hanem hogy vajon a hazai „rabigát” egyértelműen feloldhatja-e a külföld „Kánaánja”? Ha pontosan tudjuk, mivel állunk szemben, talán könnyebb a döntés.

■ Első sorban: Peter E. Goretzki, a Lukas Kórház sebészeti osztályának igazgatója, Póth Sándor, Bernhard Lammers és Katharina Schwartz főorvosok

Részt vettem már cserediákprogramban, és én sem jártam utána, vajon minden arany-e, ami fénylik. Erre a hiányosságra kerestem a megoldást, szerettem volna kideríteni, vajon tényleg a külföld-e az egyedüli üdvözítő.

Düsseldorf

Hallgatótársaim körében igen népszerű ösztöndíjprogram a bottropi sebészeti gyakorlat, amelynek hazai koordinátora **Ondrejka Pál** professzor, az I. Sz. Sebészeti Klinika Igazgatója. Felkerestem őt, de sajnos későn jelentkeztem. Professzor úr biztatására levelet írtam a kinti klinikának. Néhány levélváltás után érkezett az e-mail: egy-egy hónapra Düsseldorfban a **Ralf Kolvenbach** professzor által vezetett érsebészeti klinika, majd a neussi Lukas Kórházban lévő sebészeti osztály igazgatója, **Peter E. Goretzki** professzor biztosít szálalást, étkezést számomra.

A düsseldorfi Augusta Kórház kisebb, családiasabb jellegű hely, kifejezetten érseb-

szeti betegek kezelésére specializálódott. Az első hónap alatt **Pintér László** doktor, aki igyekszik minél több magyar orvosnak, orvostanhallgatónak átadni kint szerzett tudását, minden nap személyesen felügyelte, hogy a lehető legtöbbet tanuljak. A második hónapot a düsseldorfi Heinrich Heine Egyetem oktató kórházában, a Lukas Kórházban töltöttem, ahol évente mintegy ötezer műtétet – főként endokrintumor-sebészet irányultsággal – végeznek. Az ottani munkatempó igencsak feszített. Az utolsó hónapom teljes német környezetben, Pintér doktor mindennapos támogató jelenléte nélkül zajlott.

Nem minden arany, ami fénylik

Mindkét kórház felszereltsége igen korszerű, törekszenek a minimál invazív eljárások, illetve a legújabb technikák fejlesztésére. Rendkívül pontosan megtervezett programok alapján dolgoznak, érezhető volt a né-

met precizitás. Minden egyértelmű szabályok szerint, jó előre egyeztetve zajlott.

Egy német kezdő orvos három-négyszer annyit keres havonta, mint magyar kollégája, ellenben másfél-kétszer olyan drága az élet.

A szakmai-technikai háttér ugyan szélesebb, modernebb változatban áll rendelkezésre, mint idehaza, de ez a korábban ügyesen feltöltött egészségügyi kassza adala. Viszont a világválság a német gazdaságot is megrázta, és a vastagra pumpált egészségügyi munició erősen apadni látszik. Hogy meddig tartható a színvonal, nem lehet megjósolni.

Németországban is jelentős orvoshiány van, így nem lehetetlen állást szerezni még egy külföldi pályakezdőnek sem. A szakképzés részleteit az adott tartományi orvosi kamara szabja meg, de időtartamát tekintve hasonló a magyar szakképzéshez. Ellenben találni kell egy intézményt, amelyik vállalja a képzést, és állást kínál arra az időre. Ha szerencsés a pályakezdő, talán a szakképzés után végleges munkahelyez is jut az adott kórháznál. Ellenkező esetben újabb állásinterjúk, utánajárás előzi meg a friss szakorvos elhelyezkedését. A magánpraxis lehetősége pedig erősen limitált.

Külföldön mindig csak külföldi leszek

Személyfüggő, ki hogyan tud együtt élni azzal, hogy bármennyire remek szakember, mindig idegen marad. Mély barátságok, az otthon megnyugtató érzése, az egyértelmű kulturális szokások nem valószínű, hogy a pályakezdővel utaznak.

Jó hírrrel tudok szolgálni: a két német intézmény részéről pozitív szándékú kezdeményezés látszik kikristályosodni a lehetőség rendszeressé tételére. Ondrejka Pál professzor és Pintér László doktor folyamatosan dolgoznak azon, hogy minél több magyar hallgatót fogadhassanak Düsseldorfban és Neussban.

Hálás vagyok mindenkinek, aki segített kijutnom erre az útra, megtapasztalni, mit kínál Németország egy külföldinek. Szakmailag muszáj megismerni, mi zajlik a világban, eltanulni az új módszereket, amiket aztán hazahozva kamatoztathatunk a saját betegeinken. Hogy kint vagy bent, azt döntse el mindenki saját maga. Azt javaslom viszont: ne legendák és egy-két csodatörténet alapján, hanem saját tapasztalatai révén!

Póth Sándor

Szuperszámítógép hazai orvosbiológiai kutatásokban

Magyarország legerősebb tudományos célra használt szuperszámítógépes rendszerét mutatták be – orvosbiológiai, bioinformatikai előadások kíséretében – március 9-én. Az MTA KFKI Részecske- és Magfizikai Kutatóintézet (RMKI) által üzemeltetett SGI ALTIX ICE komputert abban a GENAGRID elnevezésű projektben használják, amelyben egyetemük a Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézet által is érdekelt.

A fejlett világban már évek óta folynak szuperszámítógépekkel támogatott genetikai, genomikai kutatások, főleg azért, hogy meghatározzák az emberiséget sújtó betegségek okait és gyógymódjait. Hasonló feladatok megvalósítására indult tavaly év elején, a Nemzet Kutatási és Technológiai Hivatal négyéves futamidejű pályázati támogatásával, a GENAGRID is. A számítógépnek a KFKI csillebérci telephelyén ott-hont adó RMKI képviselője, dr. **Lévai Péter** elmondta: tevékenységéből adódóan rutinszerűen üzemeltet ilyen különleges komputert.

Komplex szemlélettel

Ma már tudjuk, hogy az emberi genom milyen elképesztően sok információt tartalmaz, s betegségeink zöme egyidejűleg nagyon sok elemtől függ. Komplexitásuk megértéséhez komplex szemlélettel kell használni a kutatásokhoz különféle biológiai eszközöket.

Ide tartoznak a világban lévő in silico (számítógépen elérhető) genomális adatbázisok, a nagyáttermesztő-képességű nano-biotechnológiák és az informatika – jegyezte meg prof. dr. **Falus András** akadémikus. A Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézet igazgatója gyakorta fogalmaz úgy előadásában, hogy napjainkban a biológia – azon belül a genetika, genomika – és az informatika házasságának vagyunk a kortársai. Az adatmennyiség és komplexitás, amit az egyre olcsóbb technikákkal birtokolhatunk, csak magas szintű informatikával, nagy teljesítményű számítógéppel közelíthető meg.

A témát a professzor intézetbeli kollégája, az ottani MTA-kutatócsoport tudományos tanácsadója, dr. **Szalai Csaba** fejtegette tovább. Az előadó utalt arra, hogy a humán genomban található variációk döntően befolyásolják külső-belső tulajdonságainkat, életkutatásainkat, betegségekre való

■ **Falus András**

hajlamainkat vagy a gyógyszerekre való reagálásunkat. A jelenleg kapható géncsipekkel akár 1,8 millió variációt tudnak már egyetlen méréssel meghatározni. Hasonló technológiai áttörés tapasztalható a DNS-szekvenálásban, amellyel az emberi örökítőanyagot felépítő 3,2 milliárd nukleotidot határozhatják meg. A világ szuperkomputer-kapacitásának mintegy 20–30%-át e biológiai adatok elemzésére használják.

Biostatistikai stratégiák

A jelenlegi statisztikai módszerek már nem elegendők az egyre kiterjedtebb orvosbiológiai szaktudás, adathalmazok értelmes kiértékelésére. A biostatistika új stratégiáiba avatta be a jelenlévőket példákön keresztül dr. **Antal Péter** (BMGE Mérés-technikai és Információs Rendsze-

■ **Az épület külső falára szerelt vízhűtő rendszer**

rek Tanszék). A projekt keretében megfogalmazott statisztikai és tudásmérnöki cél egyrészt a genomikai és személyre szabott gyógyszerészeti kísérletek megtervezésének támogatása, optimalizálva a változókat és eseteket, s kiszámítva a várható hasznot és költséget; másrészt az akár együttes hatású, közvetlen és potenciálisan oksági asszociációk felderítése; végezetül pedig az eredmények magyarázása.

A több mint egytonnás szuperszámítógép 512 core Intel processzorral és 1 TB memóriával rendelkező szervere másodpercenként 6500 milliárd 65 bites pontosságú művelet elvégzésére képes – mutatja be a komputert dr. **Temesi Tibor**, az SGI hazai kereskedelmi igazgatója. – Egyetlen, 42 U magas rack szekrényben helyezték el, melynek vízhűtéses hátsó ajtajai révén a gép által termelt óriási hőmennyiség 95%-a kikerül a szabadba – így nem terheli a gépterem klímáját –, a vízcseréhez kültéri szivattyútelepre volt szükség.

A több mint húszfős kutatócsoportban két egymástól távol eső tudományterület – az orvosbiológia és az informatika – szakembereinek együttműködése közben formálódik a közös tudományos nyelv is.

Kép, szöveg: **T.A.**

Fogorvosképzés aktuális problémái

Több mint izgalmas, drámai volt a március végi Baráti Kör Fogorvosi Szekciója két előadásának mondanivalója. Pontosabban fogalmazva, valójában nem az elhangzottak, hanem a helyzet: 2010-ben a fogorvosképzésnek, a fogorvosi ellátottságnak a helyzete ugyanis aggasztó. A szakma két ismert képviselője tárta a hallgatóság elé a tényeket, amelyek sok jóval nem kecsegtetnek.

Az első előadó, dr. **Gera István** professzor, a Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Karának dékánja, a téma első számú szakembere *Mi lesz veled magyar fogszakorvos?* címmel képet adott a hazánkban folyó lineáris, osztatlan fogorvosképzésről. Ennek keretében 2004 óta a végzett fogorvosok teljes kompetenciával dolgozhatnak. Szintén életbe lépett a hároméves szakorvosképzés (fogszabályozás, dento-alveoláris sebészet stb.), míg a maxillofaciális sebészeti szakképesítéshez általános orvosi diploma szükséges.

Jóllehet számos európai országban a fogorvosok az egyetem elvégzése után legalább egy vagy két évig nem dolgozhatnak felügyelet nélkül – országtól függően –, nálunk ezt az államilag fenntartott rezidensképzés kompenzálta. A baj akkor kezdődött, amikor 2007-ben az országosan 170 végzett fogorvosból már csak 40 kapott támogatást, 2010-ben pedig – *horribile dictu*

– ez a keret teljesen megszűnt. Más szóval, a fogszakorvossá válás ellehetetlenedik.

Jelentős belső migráció

A másik előadótól, dr. **Hermann Péter** dékánhelyettestől, a Magyar Orvosi Kamara Fogorvosi Tagozata elnökétől hallott epidemiológiai adatok még elszomorítóbbak. *Emberi erőforrás és migráció a fogorvosi ellátórendszerben* című előadásából megtudtuk, hogy hazánkban 5000 aktív fogorvos

■ Gera István

határok olykor szégyenletesen eltérő differenciálásával próbálja a felvételizőket a vidéki egyetemek felé terelni, de mindez a belső migráció problémáját nem oldja meg.

Ami a külföldi munkavállalást illeti, 2004–2008 között (még a rezidensi rendszer leépülése előtt) 300 fogorvos kért úgynevezett *jó hírnevet tanúsító igazolványt*, de az érdeklődésen túl nehezen igazolható – mivel erről nincs hiteles adat –, hogy valójában hány fogorvos hagyta el az országot. A két kitérő előadást élénk vita követte, amelynek moderátora a Fogorvosi Szekció elnöke, dr. **Szomolányi István** volt.

Dr. Donáth Tibor

Helyreigazítás

■ Kiss Levente

Előző lapszámunk 19. oldalán közölt cikkben sajnálatosan rosszul szerepeltünk egy nevet, ami helyesen: dr. **Kiss Levente**. Elnézést kérünk a tévedésért.

■ Hermann Péter

működik, akik közül 1339 (27%) 60 év feletti. Az ötezer fogorvos 57%-a nő, és összesen 3400-an állnak az OEP-pel szerződésben. Az évi 22,2 milliárd állami ráfordításból egy-egy fogorvosi praxis havi 547 000 forintban részesül, amely összeg nem fedezi a praxis költségeit.

A migráció kérdését illetően fontosabb az úgynevezett belső migráció, nevezetesen, hogy a vidéki egyetemeken végzett fogorvosok nem maradnak az egyetem körüli régióban, hanem a fővárosba vagy a nyugat-magyarországi régiókba települnek át. A felsőbb irányító hatóság a felvételi pont-

TF-műhely produkciói

A Tehetséges Fiatalok Műhely tagjait gyakran hívják fővárosi szereplésekre. Mint azt **Nemerkényiné Hidegkuti Krisztina** tanárnőtől megtudtuk, április 9-én a pesterzsébeti Csili Művelődési Központban szerepeltek *Talányos élet – talányos álmom* című, Kosztolányi Dezső verseiből összeállított műsorukkal. Ez az esemény egybeesett a XX. kerületben díjkiosztással egybekötött szavalóversennyel is. Április 23-án *Magyar sors* címmel határon túli magyar szerzők verseiből készült összeállításukkal szerepeltek a Márton Áron Kollégiumban, ahol határon kívüli magyar felsőoktatási hallgatók élnek.

Bioinformatikai analízissel faggatott fehérjék

A kívülállók kedves, szerény fiatalembernek tartják, aki szinte lépést sem tesz laptopja nélkül. Az egyetemi TDK Konferencia februári díja csupán jelzi azt, amit a Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézetben már jó ideje tudnak, hogy **Szabó G. Tamás** komoly tudományos teljesítményekre képes. Noha még csak ötödéves, már bioinformatikai eszközökkel vizsgálta az összes humán és bakteriális fehérjét, és alapvető megfigyeléseket tett. Az *Immunome Research* 5.3-as impaktfaktorú folyóiratban jelent meg első publikációja.

■ Szabó G. Tamás

Nagy szerencsének tartja, hogy már az első évben dr. **Buzás Edit** docens lett a gyakorlatvezetője, mert nemcsak emberként volt számára szimpatikus, hanem tudományos munkássága és kutatási témája is érdekelte. Így igazi örömet jelentett számára, hogy másodévből na lá kezdhetette a diákkörös munkát.

Glikozilációra fókuszálva

Kezdetben tájékozódásképpen bekapcsolódott az autoimmun betegségekkel, főleg a rheumatoid arthritis kutatásával foglalkozó labor kísérleteibe. Felvetődött benne, hogy jó lenne többet megtudni az ismert autoantigének glikozilációjáról, hátha ennek a poszttranszlációs módosulásnak is fontos szerepe van bizonyos kórok kialakulásában. Az eredményeket a klasszikus statisztikai módszerek mellett az oksági kapcsolatok vizsgálatát is

lehetővé tevő Bayes-hálózatos megközelítéssel is elemezték, ebben segített dr. **Antal Péter** a Műegyetemről. A teljes humán proteom glikozilációjának vizsgálatához szükség volt még a dán Center of Biological Sequence Analysis (CBS) szolgáltatására, **Ole Lund** bioinformatikai kutató, dr. **Tóthfalusi László** (Gyógyszerhatástani Intézet) és **Palotai Robin** informatikus – jelenleg az Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézet PhD-hallgatója – szakmai támogatására is. A jelenleg ismert mintegy 23 ezer különböző humán fehérjéből csupán maximum ezerral szemben alakulhat ki autoimmun válasz. No de miért éppen ellenük fordul a szervezet? Úgy tűnik, hogy az immunrendszer azokat a fehérjéket fogja megtámadni, amelyeken sok – legalább 6–7 – N-glikozilációs hely van. Valószínűsíthető továbbá, hogy a szervezet immunvédekezésében fontos szerepet játszó T-sejtek ál-

tal felismert építőpokon viszont kevesebb glikoziláció található – tudjuk meg a lényegét Tamástól. A bioinformatikai módszerekkel *in silico* kapott eredmények igazolására tervezik, hogy a továbbiakban sejt kultúrákon, egereken végzett kísérletben hasonlítják össze a különböző mértékben glikozilált peptidokkal szemben a T-sejtek reaktivitását.

Hatékonyabb vakcinatervezés

Elképzeltető, hogy az említett megfigyelések birtokában olyan, a vakcinatervezésben fontos predikciós algoritmust tudnak készíteni, amely a korábbiakhoz képest sokkal pontosabban képes előre jelezni: mely fehérjerészletekkel szemben alakul majd ki erős immunválasz. Ezáltal hatékonyabb oltóanyagok fejleszthetők. A kutató orvos az építő predikciós algoritmus tökéletesítéséhez néhány fertőző ágens kísérletesen azonosított építőpajait is megvizsgálja, hogy található-e rajtuk glikozilációs hely. Részeredményeiről 2008 őszén tartott előadást a Magyar Immunológus Társaság vándorgyűlésén, idén márciusban pedig antigénekkel kapcsolatos vizsgálatai poszterként szerepeltek a bambergi nemzetközi reumatológus konferencián. Emlékeztető szeptemberben jelent meg – az említett segítő társai közreműködésével készült – *Critical role of glycosylation in determining the length and structure of T cell epitopes* című közleménye az *Immunome Research*-ben. Ebben a témában még sosem végeztek ilyen mélységű informatikai elemzést. Kutatásait lelkesen részletezi, de arról nem szól, hogy munkája közben – itthonról elindítva a programot – több mint 10 ezer órányi szervertidőt használt a dán CBS szerverein. Nyaranta pedig szülővárosában, Szekszárdon, hadra fogta egykori iskolája 30 komputert, hálózatba kötve kényszerítve őket szuperszámítógépi teljesítményre, hogy így végeztesse el velük a nagy számítás igényű feladatot. És amíg az elmúlt fél évben napközben Erasmus-ösztöndíjjal a Karolinska Intézetben klinikai tárgyakat tanult, esténként a stockholmi kollégium padláslépcsőjén dolgozott a laptopján – mert ott volt a leggyorsabb a vezeték nélküli internet. Egyelőre tehát az immunológia foglalkoztatja, de érdekli a genetika és a patológia is. Abban biztos, hogy olyan életet szeretne, amelynek a kutatás mindenképpen része.

Kép, szöveg: **Tóth Andrea**

Búcsú dr. Lukács Leventétől

(1984–2010)

Értettük a szavakat, de nem akartuk elhinni. Sokan hívtak vasárnap, a tragédia másnapján talán abban a reményben: elosztatom a hírt, hogy Levente meghalt. Nem tudtuk, nem tudjuk feldolgozni azt a meg nem változtatható ténytet, hogy egy ilyen szeretetreméltó, tehetséges ember 26 évesen váratlanul, egy ostoba baleset miatt itt hagy minket.

A budapesti Piarista Gimnáziumban kitűnően érettségizett. Cserkészvezető volt. Ezt követően a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Karán folytatta tanulmányait. Az egyetemi évek alatt instruktor volt, részt vett a hallgatói önkormányzat munkájában, négy alkalommal volt külföldi gyakorlaton. Intézetünkben negyedéves korától végzett tudományos diákköri munkát: elsősorban az intervenciós radiológia érdekelte. E tárgyban készített három előadást TDK konferenciára és egy rektori pályamunkát. 2008-ban *summa cum laude* minősítéssel szerzett diplomát. Radiológus rezidens lett, és gyakorlatai többségét is a Városmajori Klinikai Tömbben végezte.

Folytatta az egyetemi évek alatt megkezdett kutatásait, és közel volt ahhoz, hogy a PhD-fokozat követelményeit teljesítse.

Március 8-án előadást tartott az Európai Radiológus Társaság kongresszusán. Örült a sikeresen megoldott feladatnak. Egyetemi elfoglaltságai mellett külön munkákat is vállalt.

Tehetséges fiatalember volt. Örömünk telt benne. Nemcsak, mert feladatait jól és sikeresen oldotta meg, hanem azért is, mert jó volt vele lenni. Csendes, visszafogott, mégis vidám volt, jó humorérzékkel megáldva. Mindenkiel udvarias és megbízható. Nem a saját hasznát kereste. Aki ismerte, szerette.

„minden halállal én leszek kevesebb, mert egy vagyok az emberiséggel; ezért hát sose kérdezd, kiért szól a harang: érted szól.”

John Donne: *Akiért a harang szól*

Biztosak voltunk benne: hivatásában, magánéletében megállja majd a helyét. Jó orvos, jó családapa, jó barát lesz. De Levente elment, és mi kevesebbek lettünk. Kollégái nevében:

Dr. Hüttl Kálmán

Dr. Genersich Sámuel hasonmás sírköve Lőcsén

Fotó: Czenthe Miklós

A Semmelweis Egyetem jogelődjének neves patológus professzora és az 1910/1911-es tanévben rektora volt dr. **Genersich Antal**, az MTA r. tagja. Nagypapjának – **G. János** teológus professzornak – egyik testvére **G. Sámuel**, aki 1768-ban született Késmárkon. Bécsben szerzett orvosi diplomát, és 1844-ben bekövetkezett haláláig Lőcsén a városi fizikus (orvos) tisztét töltötte be.

Személyében a Szepesség és a Tátra egyik első növénytudósát is tisztelhetjük, aki a Tátrát kutatva többszáz növényt írt le és publikált 1798-ban Lőcsén kiadott fõmûvében. Munkásságára hivatkozott **Kitaibel Pál** és a „Magyar Fûvészkönyv” szerzõpárosa, **Diószegi Sámuel** és **Fazekas Mihály** is.

A hasonmás kő felállítását – mások mellett – támogatta a Semmelweis Egyetem, az Igazságügyi Orvostanért Alapítvány és a Genersich Antal Alapítvány, amely az idei Genersich-díjra javasolt hallgatóknak, a díj kiegészítéséül, szepességi tanulmányutatót szervez szeptemberben.

Tankó Zita

■ **Genersich Sámuel porladó és új sírköve**

A Semmelweis Kiadó kiadványai

Megvásárolható könyvesboltjainkban

POSZTER
BOX
Digitális műhely

A Semmelweis Egyetem központjában!
1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.
Semmelweis Egyetem, NET, 1. emelet,
a büfével szemben
tel.: 459-1500/56218, 06 20 374-0160
e-mail: bralaj@net.sote.hu

LEGENDUS
Könyvesbolt

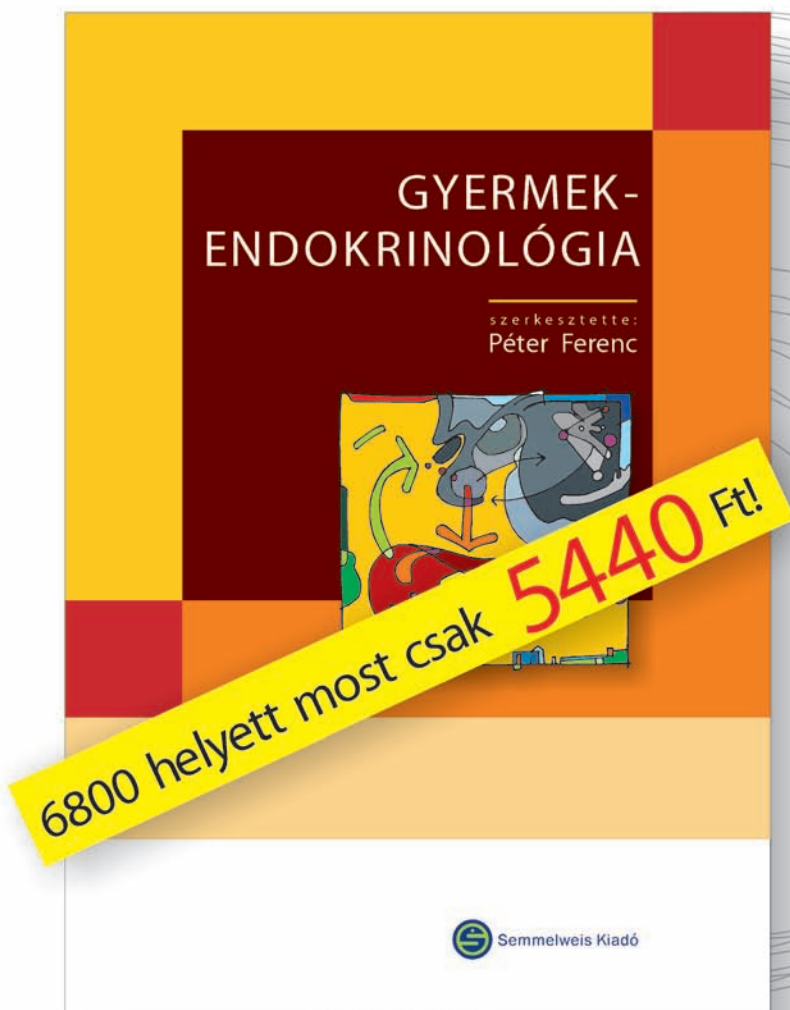
Budapest, Nagyvárad tér 4.
Semmelweis Egyetem, NET Aula
Tel., Fax: 210-4408

EOK
Könyvesbolt

Budapest IX., Tűzoltó utca 37-47.
Tel.: 459-1500/60000

www.semmelweiskiado.hu

A Semmelweis Kiadó új kiadványa

Az endokrinológia óriási fejlődése a másfél évtizede megjelent „Gyermekeendokrinológia algoritmusokkal” c. könyv teljes átírását, jelentős bővítését tette szükségessé: Nyolc fejezetből 25 lett, hat szerző helyett most 24-en írták. Ezért módosult a cím is. A könyv a klasszikus endokrin fejezeteken (növekedés, pubertás, nemi differenciálódás, mellékvese, pajzsmirigy, kalcium- és csontanyagcsere, diabetes mellitus) kívül olyan határterületekkel is foglalkozik, mint az auxológia, képalkotó eljárások, ortopédia, nőgyógyászat, obezitológia, immunológia, anyagcsere-betegségek, gasztroenterológia, nefrológia, pszichológia vagy endokrin szindrómák, valamint az újabb területekkel, mint molekuláris endokrinológia vagy malignus betegségek kezelésének endokrin vonatkozásai.

A kézikönyv hasznos gyakorlati segítséget és útmutatót jelent mindazoknak, akik orvosi munkájuk során a gyermekgyógyászati endokrinológia tárgykörébe tartozó betegekkel foglalkoznak és szembesülnek az endokrinológia széleskörű, más szakmákba is beépülő gyakorlati vonatkozásaival. Így elsősorban házi orvosoknak, gyermekgyógyászoknak, endokrinológusoknak és diabetológusoknak ajánljuk.

Megvásárolható könyvesboltjainkban

LEGENDUS
Könyvesbolt

Budapest, Nagyvárad tér 4.
Semmelweis Egyetem, NET Aula
Tel., Fax: 210-4408

EOK
Könyvesbolt

Budapest IX., Tűzoltó utca 37-47.
Tel.: 459-1500/60000

www.semmelweiskiado.hu